

სოჭის შეთანხმებების რეალიზაცია უკუღმა იწყება

პირველი გვარდიანს

ეს დისკუსია არანაირ კონკრეტულ გეგმას არ გულისხმობდა, უბრალოდ, განიხილებოდა ვარიანტები, თუ რა საშუალებით შეიძლება აღდგეს სარკინიგზო მაგისტრალი.

საქართველოს, რუსეთისა და აფხაზეთის გარდა, ამ მაგისტრალის აღდგენით დაინტერესებულია სომხეთიც. რკინიგზის აღდგენა, ექსპერტთა შეფასებით, 40 მილიონი ჯდება, ამ თანხაში ენგურის ხიდის აღდგენაც შედის და, სავარაუდოდ, თანხასაც დაინტერესებული მხარეები - რუსეთი და სომხეთი გადაიხდიან. რაც შეეხება ოფიციალურ ინფორმაციას, გია ნიჟარაძის განცხადებით, დაფინანსებაზე საუბარი ჯერ ნაადრევია. "ეს არის, უბრალოდ, ვიზუალური განხილვა, ჯერ ძალიან ადრეა დაფინანსებაზე საუბარი" - ამბობს ნიჟარაძე. მისი თქმით, შედეგზე მუშა ჯგუფი ქართველი, რუსი და აფხაზი სპეციალისტების შემადგენლობით, "მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გარანტირებული იქნება უსაფრთხოება. დანარჩენს, რაც ტრანსპორტის სამინისტროს კომპეტენციაში შედის, ყველაფერს გააკეთებთ," - აცხადებს ნიჟარაძე.

გუშინ ხელი მოეწერა სამუშაო ოქმს. ორი კვირის განმავლობაში რუსული და ქართული მხარეები გაცვლიან დოკუმენტებს, თუ რა სპეციალისტებით იქნება დაკომპლექტებული მუშა ჯგუფი. საქართველოს მოთხოვნით, დამკვეთების სტატუსით ჩაერთვება გაეროს წარ-

გია ნიჟარაძე: "რაც ტრანსპორტის სამინისტროს კომპეტენციაში შედის, ყველაფერს გააკეთებთ".

მომადგენლობა საქართველოში, "და ამის შემდეგ, უსაფრთხოების გარანტიებს დაველოდებით," - განაცხადა ტრანსპორტის მინისტრის მოადგილემ. სავარაუდოდ, შემდეგი შეხვედრა ივლისში შედგება.

რუსეთის საგზაო მიმოსვლათა მინისტრის მოადგილემ ვლადიმირ საზონოვმა, ფაქტობრივად, იგივე კომენტარი გააკეთა. "საქართველოს, რუსეთისა და აფხაზეთის გარდა, ამ პროცესში არავის ჩართვა არ იქნება საჭირო," - აცხადებს საზო-

ნოვი. ის გამორიცხავს რუსეთის სტრატეგიული პარტნიორის - სომხეთის ამ პროცესში ჩართვას. რაც შეეხება დაფინანსებას, საზონოვის ინფორმაციით, ყველა ქვეყანა თავის მუშაზე დაფინანსდება.

მიმდინარე პროცესებს აკრიტიკებს აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე თამაზ ნადარეიშვილი. "24 საათიან" კომენტარში იგი აღნიშნავს, რომ მისთვის ეს პროცესები მიუღებელია. ჯერ უნდა შესრულდეს პირველი ორი პუნქტი და

მხოლოდ ამის შემდეგ არის შესაძლებელი კომუნიკაციების და, მათ შორის, რკინიგზის აღდგენა. "ჩემთვის გაუგებარია, რატომ მიმდინარეობს მოლაპარაკებები რკინიგზის აღდგენაზე, როცა არ აბრუნებენ ლტოლვილებს და არ არის მიღებული აფხაზეთის სტატუსი," - აცხადებს ნადარეიშვილი. მისი მოთხოვნით, მოლაპარაკება, პირველ რიგში, დევნილთა დაბრუნებაზე უნდა მიმდინარეობდეს და არა რკინიგზის აღდგენაზე.

თეთრი ლაქები საქართველოს რუკაზე

პირველი გვარდიანს

აუმოქმედებელი. მივესალმებით, რომ მოსკოვში ივლისის თვეში გაიმართება კონსულტაციები რუსეთ-საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროებს შორის, რაც დიდი ხანია აღარ ჩატარებულა".

რუსი უზრუნველყოფის ინტერესდებიან, მაინც რამდენი სამხედრო და დღეს კონცენტრირებული რუსეთ-საქართველოს საზღვარზე საქართველოს მხრიდან? ელჩის თქმით, სამასი კაცია და მათი რიცხვი შეიძლება დღეიდან გაიზარდოს. შეკითხვაზე, მაინც როდის იტყვი-

ის საქართველო უარს დასავლეთის ფინანსურ დახმარებაზე, ზურაბ აბაშიძე პასუხობს, "როცა საქართველო ფეხზე დადგება" და იქვე დასძინებს, რომ საქართველოს ხელისუფლებამ უკვე დაამტკიცა სილატაციის დადლების პროგრამა.

საქართველოს დასავლური ორიენტაციის გამო რუსეთის გაღიზიანებაზე საუბრისას ჩვენი ელჩი ამ შეკითხვის ავტორს ასხენებს, რომ სანქტ-პეტერბურგის იუბილეზე რუსეთს სხვა არაფერი დაუმტკიცებია, თუ არა დასავლური ღირებულებებისადმი მისწრაფება: "რატომ უნდა იყოს იგივე საქართველოსა-

თვის მიუღებელი, როცა ისტორიულად ჩვენ მუდამ ევროპული სახელმწიფო ვიყავით? ჩვენ ვერ ვხედავთ წინააღმდეგობებს რუსეთთან ჩვენი დასავლური ორიენტაციის გამო".

იყო რეპლიკაც, რომელიც რუსეთიდან საქართველოში ფინანსების გადინებას შეეხებოდა. ელჩის ინფორმაციით, ბოლო ოთხი თვის მანძილზე აშშ-დან საქართველოში 6 მლნ 700 ათასი დოლარია გადარიცხული, მეორე ადგილზე რუსეთია, შემდეგ ევროპის ქვეყნები და ეს ფული გადამრიცხველთა პატოსანი შრომითაა მოპოვებული.

"ჩვენი სპეციალური მონაცემებით იმ რეგიონებში, სადაც საქართველოს იურისდიქცია არ ვრცელდება, ძირითადად სამხრეთოსეთსა და აფხაზეთში, არის ტერიტორიებისა და ნარკოვაჭრობის, ადამიანებით ვაჭრობის ფაქტები. ასეთი კერების აღმოსაფხვრელად ორი ქვეყნის სპეცსამსახურებმა უნდა ითანამშრომლონ," - დასკვნის მაგიერ განაცხადა საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანმა ელჩმა და ამ კერებს საქართველოს რუკაზე არსებული თეთრი ლაქები უწინდა.

სოციოლოგიური გამოკითხვა

კვლევის მეთოდოლოგია: ■ მასობრივი გამოკითხვა 1000 რესპონდენტი; ■ გეოგრაფია: ქ. თბილისი; ■ შერჩევის ტიპი: კვოტური; ■ გამოკითხვის მეთოდი: „Face-to-face“; ■ ასაკი: 18+; ■ სტატისტიკური დამუშავება SPSS 10.0; ■ ანგარიში მოიცავს მხოლოდ სტატისტიკურ მონაცემებს, ანალიზის გარეშე; ■ პერიოდი: 05. 2003.

ანალიტიკური ცენტრი "ინტელექტისისტემები" (ISYSTEMS)

თქვენი აზრით, რატომ სურთ ღვაპუტაბობა?														
	საბო		ასაკი					განათლება			შრომისათვის			
	აკლი	ბიპო	18 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 +	არასრული საშუალო	საშუალო სტუდენტური	უმაღლესი	0 - 50	51 - 150	151 - 250	250+
1000	457	543	138	200	241	173	248	152	264	361	223	233	240	232
აღნიშნულთა მხოლოდ ხანმოკლეობა														
გეოგრაფია	47,0	37,8	54,9	49,3	51,5	46,5	48,6	41,5	39,5	47,0	46,2	49,4	48,8	46,8
არ გეოგრაფია	40,4	51,0	31,5	33,3	38,5	40,7	41,6	44,8	44,7	42,0	40,8	36,9	39,2	40,1
სტატუსის ასეუბი	12,6	11,4	13,6	17,4	10,0	12,9	9,8	13,7	15,6	11,0	12,2	13,0	13,7	13,4
აქტიუბი ხაზის კორპორაციები														
გეოგრაფია	27,0	27,6	26,6	25,4	21,0	27,1	24,9	34,3	36,2	27,3	23,9	25,6	22,8	28,8
არ გეოგრაფია	65,8	64,8	66,6	68,8	69,5	66,3	66,5	60,1	58,6	64,0	68,3	68,6	67,7	66,8
სტატუსის ასეუბი	7,2	7,7	6,8	5,8	9,5	6,7	8,7	5,6	5,3	8,7	7,8	5,8	9,5	6,5
პრობლემატიკის ნაბი														
გეოგრაფია	50,8	43,3	57,1	48,6	44,5	52,7	54,9	52,4	59,2	54,9	52,1	38,1	57,1	52,9
არ გეოგრაფია	34,2	42,2	27,4	38,4	41,0	34,0	30,6	29,0	26,3	29,2	33,0	47,5	30,5	30,8
სტატუსის ასეუბი	15,0	14,4	15,5	13,0	14,5	13,3	14,5	18,5	14,5	15,9	15,0	14,3	12,4	16,3
აღნიშნულთა კორპორაცია														
გეოგრაფია	36,5	37,6	35,6	24,6	38,0	36,5	37,2	41,5	34,9	32,6	38,1	39,9	30,0	39,3
არ გეოგრაფია	43,8	41,1	46,1	52,9	45,5	44,4	45,3	35,9	34,9	47,7	45,3	43,0	49,4	41,8
სტატუსის ასეუბი	19,6	21,2	18,3	22,5	16,5	19,1	17,4	22,6	30,3	19,7	16,7	17,0	20,6	18,8
თუბისი, თუბისის მუნიციპალიტეტი														
გეოგრაფია	47,1	40,7	52,6	44,9	44,0	45,8	50,9	49,6	48,7	48,3	51,8	37,2	44,2	54,8
არ გეოგრაფია	22,8	26,3	19,9	26,8	18,0	26,7	20,8	22,2	21,7	22,4	21,3	26,5	23,2	18,8
სტატუსის ასეუბი	30,0	33,0	27,5	28,3	38,0	27,5	28,3	28,2	29,6	29,3	26,9	36,3	32,6	26,4
კორპორაციული ხარისხის ნაბი														
გეოგრაფია	53,7	50,3	56,5	50,7	52,0	50,6	60,7	54,8	53,9	54,2	57,3	47,1	54,5	56,3
არ გეოგრაფია	24,5	26,9	22,5	26,1	26,0	27,0	22,0	21,8	19,7	25,4	23,5	28,3	23,6	20,0
სტატუსის ასეუბი	21,8	22,8	21,0	23,2	22,0	22,4	17,3	23,4	26,3	20,5	19,1	24,7	21,9	23,8
ხაბიბიანი მხარის მუნიციპალიტეტი														
გეოგრაფია	45,5	44,6	46,3	34,8	39,0	52,7	47,4	48,6	44,7	44,7	49,3	41,0	47,0	45,8
არ გეოგრაფია	25,6	28,7	23,1	37,0	32,5	20,3	23,7	20,2	21,1	26,5	22,2	33,3	24,6	26,3
სტატუსის ასეუბი	28,8	26,7	30,6	28,3	28,5	27,0	28,9	31,2	34,2	28,8	28,5	25,7	28,4	27,9
პრობლემატიკის ნაბი														
გეოგრაფია	93,9	95,0	93,0	95,7	93,5	65,0	90,8	94,4	93,4	93,6	93,9	94,6	93,1	92,9
არ გეოგრაფია	2,9	2,6	3,1	2,9	4,0	1,7	4,6	2,0	2,0	4,2	3,0	1,8	3,4	2,9
სტატუსის ასეუბი	3,2	2,4	3,9	1,4	2,5	3,3	4,6	3,6	4,6	2,3	3,0	3,6	3,4	4,2

დახურული თათბირი კანცელარიაში

სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენლები გუშინ სახელმწიფო კანცელარიაში გვიან ღამეებში თათბირდნენ. ედვარდ შევარდნაძის მხარდამჭერი ბლოკის დანარჩენი წარმომადგენლები კანცელარიაში თითქმის უკლებლოდ გამოცხადდნენ: ლევან მამალაძე, ვახტანგ რჩულიშვილი, ვიტალი ხაზარაძე, ომარ გოგიაშვილი, ირინა სარიშვილი და სხვები. გამონაკლისი, "სოციალისტების" ფრაქციის ლიდერი ირაკლი მინდელი იყო, რომელსაც ბათუმიდან თბილისისკენ მომავალ გზაზე ავტომანქანა გაუფუჭდა.

პრეზიდენტთან სათათბიროდ შესვლამდე, სახელისუფლებო ბლოკის წარმომადგენლები აცხადებდნენ, რომ შეკრების მიზეზი რამდენიმე საკმაოდ უწყინარი თემა იყო. ზოგი საარჩევნო კოდექსს ასახელებდა, ზოგი საპარლამენტო ოპოზიციასთან მოლაპარაკებასა და კომპრომისს, ზოგიც სოციალურ თემებს, კონკრეტულად კი გაყინული

საპენსიო დავალიანების დაფარვას. უნდა განვიხილოთ ამომრჩეველთა სიბრტის კომპიუტერიზების თემაც. ფაქტია, რომ სალამოს შვიდ საათზე დაწყებული უწყინარი თემების განხილვა ღამის თორმეტი საათისათვის ჯერ კიდევ არ იყო დასრულებული. სხდომიდან ნაადრევად გამოსულმა ირინა სარიშვილმა და ირაკლი გოგიაშვილმა კომენტარებისგან თავი შეიკავეს. საკმაოდ ზერულე განმარტებებიდან გაირკვა, რომ კანცელარიაში მისული პარტიების წარმომადგენლები რამდენიმე საათის განმავლობაში არჩევნების ჩატარების შეკანონებზე იმტერვენდნ თავს. გაირკვა ისიც, რომ ქვემო ქართლის გუბერნატორ ლევან მამალაძეს საკმაოდ წარმატებული სოლო გამოსვლა ჰქონდა, ამომრჩეველთა რეგისტრაციის კომპიუტერიზაციის თემაზე. სამისოდ მან, დამსწრეთა შეფასებით, დეტალური გეგმა წარმოადგინა.

24 საათი

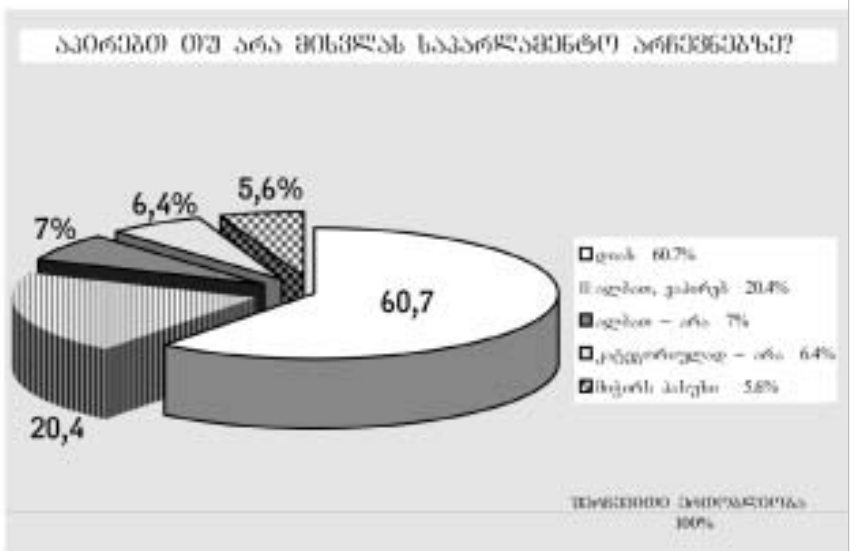
საქართველოსგან ზურბოქცული ევროსაბჭო ნანყინია

"ევროსაბჭო დაბაბული ყურადღებით ადევნებს თვალს კავკასიაში მიმდინარე მოვლენებს. სომხეთში ჩატარებული არჩევნების სავალალო გამოცდილება არ უნდა განმეორდეს, სომხეთის არჩევნებზე გახდა ვაკეითილი ევროსაბჭოს წევრი ქვეყნებისთვის. მივმართავ საქართველოს ყველა პოლიტიკურ პარტიას, როგორც სამთავრობო ბლოკს, ასევე ოპოზიციასაც. ქართველმა პოლიტიკოსებმა უნდა გამოიყენონ ყველა შესაძლო საშუალება, რათა საქართველოში ჩატარდეს ღირსეული, სამართლიანი და გამჭვირვალე არჩევნები," - ევროსაბჭოს გენერალურმა მდივანმა ვალტერ შვიმერმა გუშინდელ პრესკონფერენციაზე ასეთი კომენტარი გაუკეთა საქართველოში დანიშნულ ნოემბრის საპარლამენტო არჩევნებს.

შვიმერმა მოუწოდა საქართველოს მთავრობას, რომ შეიქმნას ყველა საჭირო პირობა არჩევნების გასაშუქებლად მივლენილი საერთაშორისო და ადგილობრივი ექსპერტების მუშაობისთვის. გენერალურმა მდივანმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ევროსაბჭოს წევრი ქვეყნებისთვის არჩევნების ჩატარება არ წარმოადგენს მხოლოდ საშინაო საქმეს.

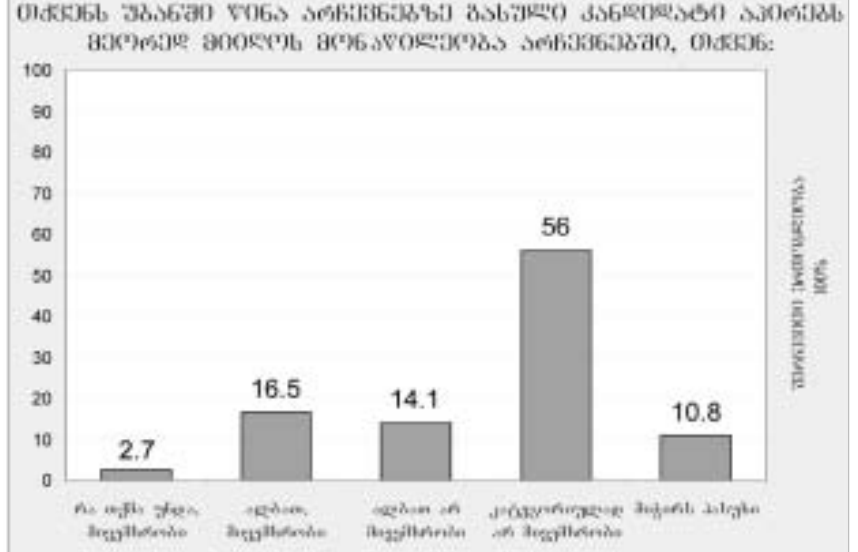
ვალტერ შვიმერმა ასევე გამოხატა შეშფოთება იმის გამო, რომ ზურბოქცის ციხეებში დღემდე არიან პოლიტპატიმრები. მონიტორინგის კომიტეტის სხდომის დამთავრების შემდეგ ევგენი კირილოვმა განაცხადა, რომ სომხეთის არჩევნებმა ევროსაბჭოს საფუძვლიანი შეშფოთება გამოიწვია. კირილოვის თქმით, ევროსაბჭომ ძალიან დიდი "ნდობის კრედიტი" გადასცა საქართველოს, როცა საკუთარ რიგებში მიიღო. "სამწუხაროდ, საქართველომ არათუ გამოიყენა ეს "კრედიტი", არამედ ზურგიც კი აქცია," - აღნიშნა კირილოვმა.

ელენე თევდორაძის განცხადებით, კომიტეტის წევრთა ნაწილმა ეჭვი გამოთქვა, ღირს თუ არა ქართულ მხარესთან დიალოგის შემდგომი გაგრძელება. მანვე აღნიშნა, რომ საკმაოდ დიდი გაკვირვება გამოიწვია სესიაზე ქართული დელეგაციის წევრის, სამთავრობო ბლოკის წარმომადგენლის არმაზ ახვლედიანის გამოუცხადებლობამ. "ხელისუფლება ცდილობს ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის ყველა წევრს გადწყვეტილებაზე პასუხისმგებლობა ოპოზიციას გადააბაროს," - აღნიშნა თევდორაძე.

როგორ აფასებთ თქვენი საარჩევნო ოქმის ანგარიშს ამჟამინდელი მდგომარეობის მუშაობისას?

	საბო		ასაკი					განათლება			შრომისათვის			
	აკლი	ბიპო	18 - 24	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 +	არასრული საშუალო	საშუალო სტუდენტური	უმაღლესი	0 - 50	51 - 150	151 - 250	250+
კარგი მუშაობა	36%	48%	34%	34%	20%	24%	17%	29%	19%	20%	36%	23%	12,3	12,9
ეკვიბრული მუშაობა	49,5	51,4	47,9	39,1	30,0	44,4	51,2	57,2	50,7	46,6	50,4	50,7	49,5	51,4
ეჭვით მუშაობა	18,5	11,2	9,9	30,9	12,6	12,6	11,6	8,3	9,9	7,6	12,3	11,2	18,5	11,2
არაფერი არ იცის	21,1	16,8	23,0	27,5	17,0	19,9	18,1	21,4	24,3	20,3	21,1	19,7	21,1	19,7
სტატუსის ასეუბი	6,6	5,7	7,4	8,7	6,0	7,1	5,2	6,5	9,9	7,0	5,7	4,8	6,6	5,7

გამრიელი დღე

ეთარ მამალაშვილი

დღეიდან ყველაზე გემრიელი, ყველაზე ტკბილი და ყველაზე ცივი დღესასწაული - "ნაყინების თაიგული" საქართველოში მცხოვრებ ბავშვებსაც ექნებათ. გუშინ ეს დღე, უცხოელი თანატოლებისგან განსხვავებით, ქართველი ბავშვების ერთმა ნაწილმა, ნაკლები პომპეზურობით, მაგრამ ყველაზე გემრიელად აღნიშნა.

ამ ტკბილი ზემის დამარსებელი და ორგანიზატორია გურჯაანის ნაყინის მწარმოებელი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება "აისი". ფორმის ხელმძღვანელობა პირობას დებს, რომ ნაყინის დღესასწაული კალენდარში მანამ იქნება, სანამ მას "აისი" ამ ქვეყნად იარსებებს. გადაწყდა, რომ "ნაყინების თაიგულს" "აისი" და ბავშვები ყოველი სეზონის დასაწყისში ერთად იზემებენ.

სამწუხაროდ, ისევე როგორც სხვა დანარჩენი დღესასწაულები, ესეც მხოლოდ წელიწადში ერთხელ აღინიშნება, საბავიეროდ ამ დღეს, როგორც ამბობენ, ბევრი ცეკვა, სიმღერა, უამრავი საჩუქარი, სურპრიზები და, რაც მთავარია, უთვალავი ნაყინი იქნება.

ფირმა "აისის" ადმინისტრაციამ გუშინდელი დღე ობოლ და მზრუნვე-

ლობას მოკლებულ ბავშვებს მიუძღვნა. ამიტომაც, ზემზე მოსულ ამ კატეგორიის ბავშვებს ნაყინი და საჩუქრებიც ჩვეულებრივზე მეტი შეხვდათ.

უჩვეულო ფორმის ღია ბარათები, რომლებიც პატარებს საჩუქრებთან ერთად დაურიგდათ, მათ საკუთარი სურვილებით ააჭრელეს და ბაბუ გურამს (მას "აისის" დირექტორს) გაატანეს. ერთი-ორს ყველა "მინდას" ჩამოსაწერად ღია ბარათის ორი გვერდი რომ არ ეყო, თავისი ნაჭერა ბაბუ გურამს ყურში უჭურულა. რამდენიმე ონავარმა სურვილების გრძელი სია ჩვენც გაგვიმზილა. მიუსაფარ ბავშვთა თავშესაფრის, "სათნოების" ბინადარი, ცხრა წლის გიორგი ორბორბლიან ველოსიპედზე ოცნებობს; ამავე სახლის აღსაზრდელს, ექვსი წლის ნაზის საქორწილო კაბაში გამოწყობილი "ბარბის" თოჯინა ძილშიც კი ესიზმრება; შვიდი წლის ვანო საკუთარ სახლში დაბრუნებაზე ოცნებობს, ყველაზე უფროსს, თორმეტი წლის მეგის საზღვარგარეთ წასული ბიძა და მამა ენატრება.

გუშინ ბავშვებს ერთი საერთო სურვილიც ჰქონდათ - თითქმის, ყველა სთხოვდა ბაბუ გურამს ბევრ ბევრ ნაყინს. "ნაყინების ბაბუამ" პირობა დადო, რომ ამ სურვილის ასრულება მას არ გაუჭირდება და კვირაში ერთხელ მაინც, მორიგეობით, მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა სახლებს ძალიან ბევრ ნაყინს გაუგზავნის.

სკორტული და მუსიკალური თიარპოვა ნარკომანებისათვის

ნარკომანიის სარეაბილიტაციო ცენტრმა - საზოგადოება "სასოებამ" ნარკომანიასთან ბრძოლის საერთაშორისო დღეს ახალი ოფისის პრეზენტაცია დაამთავრა. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მიერ დალოცვილი სამოთხაიან ოფისში ნარკომანებს ფსიქოლოგიური, მუსიკალური და სპორტული თერაპიით უმკურნალებენ. შემდეგში კი მათ დასაქმებავზეც იზრუნებენ. ამირან გაყვრელიძემ "სასოების" ხელმძღვანელს გურამ მამაცაშვილს გამოჯანმრთელებული ნარკომანების დასაქმების პროგრამის შემუშავებაც შესთავაზა. წელს "სასოება" 15-მდე პაციენტის მკურნალობას ვარაუდობს. მომავალ წელს კი, შეიძლება, ამდენივე ავადმყოფი მიემატოს. რაც მთავარია, როგორც საზოგადოების ხელმძღვანელებს აცხადებს, ცენტრში პაციენტებს უფასოდ ემსახურება. "ცენტრი შემოწირულობებით არსებობს. ჩვენი ოფისის რემონტი პანკმა "რესპუბლიკამ" დააფინანსა. ერთი კვირის წინათ ვენიდან წერილი მივი-

ღე - გაერო ტრენაჟორებს გვირგვინდა. გაერო-ს წყალობით, ცენტრში სპორტული თერაპიის კურსსაც ჩავატარებთ", - აცხადებს გურამ მამაცაშვილი. როგორც "სასოების" ხელმძღვანელი აცხადებს, ათენში 5 ასეთი ცენტრი ყოფილა და თითოეულს 5 მილიონიანზე ნაკლები ბიუჯეტი არ აქვს. ათენამდე ჯერ ძალიან ბევრი გვიკლია, მაგრამ, როგორც აღვნიშნავთ, დამხმარეები ქართულ ცენტრსაც ჰყოლია. კეთილი ადამიანების წყალობით, ცენტრი ფსიქოლოგიურ და სპორტულ თერაპიასთან ერთად მუსიკალური თერაპიის ჩატარებაც იკავებს. "სასოებას" ამ თერაპიისთვის საჭირო კასეტები აჩუქეს და დაავადებულთა მებრძოლ პაციენტებს გამაჯანსაღებელი მუსიკის მოსმენის საშუალებაც ექნებოდათ. დეზინტოქსიკაციაც გაუწილა ყველა პაციენტს თქვენს ცენტრში გამოვარგავნითო, - შეპირდა მამაცაშვილს ნარკოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ხელმძღვანელი, გელა ლუჟავა.

24 საათი

დავეხმაროთ უკატრონო ბავშვებს!

ზურა ჭამასკიშვილი

გუშინ, ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლის საერთაშორისო დღეს, კლუბ "სარდაფში" შეკრებილი საზოგადოება შეხვდა - კლუბის გადაცემა "60 წუთის" წამყვანს აკაკი გოგიჩაიშვილს და ჟურნალისტ ნინო ზურიაშვილს. შეხვედრის ორგანიზატორი იყო საქართველოს ახალგაზრდულ ორგანიზაციათა ნაციონალური საბჭო. აჩვენეს "60 წუთის" ერთ-ერთი მასალა, რომელიც ეხებოდა ტოქსიკომანი და მისი საფრთხეების მდგომარეობას საქართველოში. შეხვედრაზე ასევე მონაწილე იყვნენ ფსიქოლოგები, რომლებმაც საზოგადოებას

აუხსენს, თუ რა დონეზე დგას ეს საკითხი დღეს საქართველოში. ჩვენს ქვეყანაში არ არსებობს ისეთი სახელისუფლებო სტრუქტურა, რომელიც აქტიურად ზრუნავს მსგავს მდგომარეობაში მყოფი ბავშვებისათვის. გუშინდელი შეხვედრის მთავარი მიზანი იყო ამ ბავშვებისთვის გამოსავლის მოძებნა. მაგრამ ეს ისეთი მწვავე პრობლემაა, რომ ამის ერთ დღეში გადაჭრა არც ერთ სამთავრობო, და მითუმეტეს, არასამთავრობო ორგანიზაციას არ ძალუძს, ამიტომ შეხვედრის მონაწილეებმა მიიღეს გადაწყვეტილება, რომ ამ საკითხს უახლოეს მომავალში ქალაქის მერიასთან ერთად განხილავდნენ.

მოკლედ

გაფიცულები ნაწილობრივ დააკმაყოფილეს

"საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის" ხელმძღვანელებმა ენერგეტიკოსების მოთხოვნა, სახელფასო დავალიანების გაცემის თაობაზე, წაწილობრივ დააკმაყოფილეს. მეოთხე დღეა მაისის პირველი სახვედრის ხელფასის გაცემა მიმდინარეობს. პირველად ხელფასი ოთხი დღის წინათ გაფიცულმა თბილისის დიდუბის ქვესადგურის თანამშრომლებმა მიიღეს. გუშინ ხელფასს კომპანიის 12 რაიონული ფილიალის თანამშრომლები ელოდნენ. ენერგეტიკოსები აცხადებენ, რომ მათ 7-დან 32-მდე თვის ხელფასები აქვთ მიუღებელი. საერთო ჯამში, გასატყუარებელია 30 მილიონი ლარი. **მედია-ნიუსი**

ზესტაფონი. რაიონის განათლების სისტემის მუშაკებმა ადგილობრივ ადმინისტრაციას რაიონში ერთიანი სასკოლო ფონდის შექმნის წინადადება მიმართეს. ფონდი 1-ლარიანი საწვერო შენატანების ხარჯზე იმუქმებდეს. **ინტერ-პრესი**

ბათუმი. ბათუმში მყოფი თურქი ქირურგების ჯგუფი ქართველ ბავშვებს კურდღლის ტურისა და მგლის ხახის უფასო პლასტიკურ ოპერაციებს უტარებს. 20 ივნისიდან დღემდე ოპერაცია უკვე 35 ბავშვს გაუკეთდა. **ინტერ-პრესი**

რუსთავი. რუსთავში პური კიდევ 5 თეთრით ძვირდება. თვის დასაწყისიდან ფასმა უკვე 10 თეთრით მოიმატა. რუსთაველი პურის მწარმოებლები მომხმარებელს მალე უფრო იაფ, მეორე ხარისხის ფქვილით გამოცხვარულ რუს პურს პპირდებიან. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გუშინ კიდევ ერთი სტუდენტური კავშირი შეიქმნა. იგი არასამთავრობო სტრუქტურის სახით ჩამოყალიბდა და ეკონომიკის ფაკულტეტის სტუდენტი ირაკლი მურცხვალიძე უხელმძღვანელებს. **ინტერ-პრესი**

ქუთაისი. არასამთავრობოების სახლის გამგეობის ინიციატივითა და დანის ლტოლვილთა საბჭოს ფინანსური მხარდაჭერით, ქუთაისში არასამთავრობო ორგანიზაციების კვირეული გაიხსნა. **ინტერ-პრესი**

„ერთად ნაბიზის წინააღმდეგ“

საპროტესტო მსვლელობა ვერის პარკში.

წამების თვალსაჩინოება.

პირველი გავრდიდან

კინოფილმები აჩვენეს. ორგანიზატორები კამპანიაში მონაწილეობის მისაღებად მოუწოდებდნენ საზოგადოებას. დინამიკა მზარდია - სულ უფრო მეტი პაციენტი აკითხავს რეაბილიტაციის ცენტრს. შარშან 411 ადამიანი მისულა ცენტრში, მათ შორის, მთელი ჯგუფი პოლიტიკური პატიმრებისა - ე. წ. "ზვიადისტები" და ჩვენი ლტოლვილები, რომელთა მდგომარეობა წლებთან ერთად

რთულდება. სამედიცინო ბლოკი იკვლევს, რა ფიზიკური ნიშანი დატოვა ნაბიზამ და დიაგნოსტიკის შემდეგ უფასოდ მკურნალობს. ფსიქოლოგიური ბლოკი მუშაობს, როგორც უშუალოდ წამების მსხვერპლთან, ასევე, მისი ოჯახის წევრებთან. ადამიანები ზოგჯერ რამდენიმე თვის შემდეგ ჰყვებიან იმ ფაქტების შესახებ, რაც მათთვის ყველაზე მეტად მძიმეა. ცენტრის ხელმძღვანელის, ნინო მახაშვილის თქმით, ფსიქოლოგიური რეაბილიტაცია ემყარება იმ პრინციპს, რომ გადატანილი სიმძიმე ადამიანმა

კი არ უნდა დაივიწყოს, არამედ სასიცოცხლო ძალის მოსაპოვებლად გამოიყენოს. "სამართალმცემებთან ამის თქმას შეგნებულად ვარიდებთ თავს, რომ ცინიზმს არ შევეჯახო და არ თქვან, - წამება კარგი ყოფილა თუ პიროვნულად ზრდის ადამიანსო", - თქვა ნინო მახაშვილმა. პოლიცია კი ხშირად გახსნილ საქმეთა კოფიციენტის აძაღლების მიზნით, წამების გზით აღწევს აღიარებას და ფიზიკური წამების მეთობილგზას ემყარება იმ პრინციპს, რომ ნაკლები კვალი დატოვოს. გა-

ნუკითხაობას ისიც უწყობს ხელს, რომ საქართველოში ამგვარი შემთხვევების გამოსაკვლევი აპარატურა არ არის. მიუხედავად იმისა, რომ ჯერჯერობით ამ ქვეყანაში ვერც ერთმა მსხვერპლმა სამართალი ვერ იპოვნა, აქციის ორგანიზატორებს იმედი აქვთ, რომ კონსტიტუციასა და საერთაშორისო კონვენციებში დეკლარირებული პოლიტიკური ნება განხორციელდება და სახელმწიფო წამების წინააღმდეგ პრაქტიკულ ღონისძიებებსაც გაატარებს.

ნაბიზის გორაკი ფიქრის გორაკი

ირინა სანახლიძე

დანავიანებულ ფიქრის გორაკზე "24 საათი" ერთხელ უკვე წერდა. აქტიურობდა მწვენიერების ახალგაზრდული ორგანიზაციაც და იმედი გაჩნდა, რომ "შესაბამისი უწყებები" "შესაბამისი ღონისძიებებს" გაატარებდნენ.

სურათს კიდევ უფრო ამძაფრებს იქვე, ფერდობზე მოფენილი ნავაგი. რილა არ ყრია "ცენტრ პოინტის" ახლად აშენებული საცხოვრებელი კორპუსის ქვეშ. ნავაგის გორაკი ფიქრის გორის ფერდობით ახლო-მახლო მცხოვრებნიც სარგებლობენ და საყოფაცხოვრებო ნარჩენებსაც იქვე ჰყრიან. ახლად აშენებული კორპუსის მაცხოვრებლები არც მწვადს წვავენ და არც შამფურს: კი, ძალიან კმაყოფილები და მადლობელები ვართ ბინებში, მაგრამ ფიქრის გორა ნავაგმა ნალეკა მას შემდეგ, რაც "ცენტრ პოინტმა" მშენებლობის შემდეგ ნავაგი არ გაიტანა. "24 საათის" პირველ რეპორტაჟში "ცენტრ პოინტმა" პასუხისმგებლობა თავიდან აიცილა - მისმა ერთ-ერთმა დამფუძნებელმა რუსუდანი

კერვალიშვილმა განაცხადა, - ეს ნავაგი არა "ცენტრ პოინტის", არამედ ბინებში, ინდივიდუალურად წარმოებული სარემონტო სამუშაოების ნარჩენებიაო. იგივეს ადასტურებს აღნიშნული კორპუსის არქიტექტორი ნიკა შავიშვილი, რომელიც აცხადებს, რომ კორპუსის მშენებლობის დასრულებისთანავე, თითქმის, ერთი წლის წინათ "ცენტრ პოინტმა" თავისი ნავაგი გაიტანა. ნიკა შავიშვილი პრობლემას უფრო სხვა რაკურსით ხედავს და მიიჩნევს, რომ "ცენტრ პოინტის კენ" თითის გაშვებით ზოგიერთები მიზნებს ეძებენ და მისი "სასვრა" სურთ, რადგან "ცენტრ პოინტი" ვახტანგ რჩულიანიშვილთან და მის ოჯახთან ახალირდება. სასტიკი უფრადმხედველობის ინსპექციის უფროსის მოვალეობის

შემსრულებელი ჯუღული ახლედინა მიიჩნევს, რომ სამშენებლო ნარჩენები "ცენტრ პოინტის" კორპუსის გასატანია, თუმცა, იმასაც აღნიშნავს, რომ პასუხისმგებლობა კორპუსის მაცხოვრებლებსაც და დანარჩენი მოსახლეობასაც უნდა დაეკისროს, რადგან იქ მარტო სამშენებლო ნავაგი არ ყრია. ჯუღული ახლედინა აცხადებს, რომ მთანმინდა-კრწანისის კეთილმონყოფის რაიონულმა სამსახურმა არაერთხელ გაიტანა ნარჩენები, მაგრამ ნავაგი მაინც არ იღევა. ამ განცხადებების მიუხედავად, ახლად აშენებული საცხოვრებელი კორპუსის მაცხოვრებლები ირწმუნებიან, რომ ნავაგი არავის არასოდეს გაუტანია, პირიქით - დღითი დღე მატულობს, მიუხედავად იმისა, რომ ინდივიდუალური რემონტები ბინებში, თითქმის, დასრულდა.

"რვე ადამიანები ვართ და ექიმი გვჭირდება"

მსჯავრდებულთა ექოსკოპური გამოკვლევა.

ზაზა ფარაშვილი

ჩვენ ადამიანები ვართ და ექიმი გვჭირდებაო, - ისე გვეუბნებოდა ჟურნალისტებს ნავთლუღის ქალთა კოლონიის ერთი მსჯავრდებული გოგონა, თითქოს, შეწუხებისთვის ზოიღის იხდიდა. გუშინ ქალთა კოლონიაში კომპლექსური სამედიცინო შემოწმების დღე იყო.

რე მათი საქციელი. მაგალითად, ექილევსით დაავადებული ერთი გოგონა 4-წლიან სასჯელს "ჩუსტების" ქურდობისთვის იხდის. კომპლექსური სამედიცინო შემოწმების აქცია წელიწადში ორჯერ ტარდება. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის დეპარტამენტი და თერაპიის ეროვნული ცენტრი თანამედროვე აპარატურით ერთად ატარებენ თერაპიულ, კარდიოლოგიურ, გინეკოლოგიურ, ნევროლოგიურ, ენდოკრინოლოგიურ, დერმატოლოგიურ, კენეროლო და სხვა სახის გამოკვლევებს. დენი ქალები, მაგრამ არიან ისეთებიც, რომლებსაც ატყრა, შეიძლება, უფრო დიდი დანაშაული იყოს, ვიდ-

"ჩვენ კი გამოსკვლევი არაფერი გვჭირს".

დათა და ბავშვთა ოთახი, კარანტინი, ტუბ-პალატა, სტომატოლოგის ოთახი და ლაბორატორია. მსჯავრდებულები თერაპევტის, ფსიქიატრის და სტომატოლოგის მუდმივი მეთვალყურეობის ქვეშაც იმყოფებიან, მაგრამ სხვა სპეციალისტები კოლონიას არ ჰყავს. ამჟამად, გინეკოლოგისა და დერმატოვენეროლოგის ვაკანსიას, მაგრამ სამუშაოდ არავინ მიდის. იმიტომ, რომ ხელფასი დაბალია (შესაბამისად, 150 და 80 ლარი), პონორარი - წული, სამუშაო - ბევრი. კოლონიის სამედიცინო ნაწილის მთავარი ექიმი, ნინო ზოქოლიძე: "დღემდე 20-40 მსჯავრდებული გვაკითხავს. მედიკამენტებით კარგად ვართ უზრუნველყოფილი და დახმარების გარეშე არავინ გვრჩება. საჭი-

რო შემთხვევებში დეპარტამენტი სპეციალისტებსაც იძიებს. პაციენტებს, ძირითადად, ნერვული პრობლემები აწუხებთ. გვყავს ნარკომანები, რომლებსაც სასამართლოსგან იძულებითი მკურნალობა აქვთ მისჯილი. ტუბერკულოზით დაავადებული ამჟამად არავინაა, თუმცა აქვე მინდა აღინიშნოს, რომ ტუბერკულოზის შემთხვევებში ძალიან გვეხმარებოდა "ნითელი ჯვარი" - პაციენტებს ალიარებული "დოცის" პროგრამით მკურნალობდით. ამასობაში ექიმებიც მოვიდნენ და კაბინეტებთან რიგები დადგა. გამოკვლევები ნებაყოფლობითია, მაგრამ, როგორც ჩანს, მათზე უარის თქმას არავინ აპირებს.

გეკონი ადამიანს ჭირზე სიარულს ასწავლის

დავიწყებთ ადამიანი-ობობა, იგივე სპაიდერმენი. ცოტა ხანიც და მსოფლიო გეკონებზე ალაპარაკდება, რადგან მანჩესტერის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა შექმნეს ახალი მასალა, რომელიც ხელიკის სახეობა გეკონის თათების მსგავსად, ნანოსკოპური თმებითაა დაფარული, და ერთგვარი მისაწოვებით ნებისმიერ ზედაპირს ეკრება.

რა შუაშია სპაიდერმენი? იკითხავთ თქვენ. რა შუაშია და ამ ახალი მასალის შემგებობით ადამიანი კედლებზე და ჭერზე სიარულს (ცოცვას) შესძლებს. ზუსტად ისე, როგორც ამას გეკონი (gecko) აკეთებს. საკმარისია, ხელზე წამოიკვიათ ამ ახალი მასალით დაფარული თათმანი და კედლებზე ცოცვავში ხელს აღარაფერი შეგიშლით...

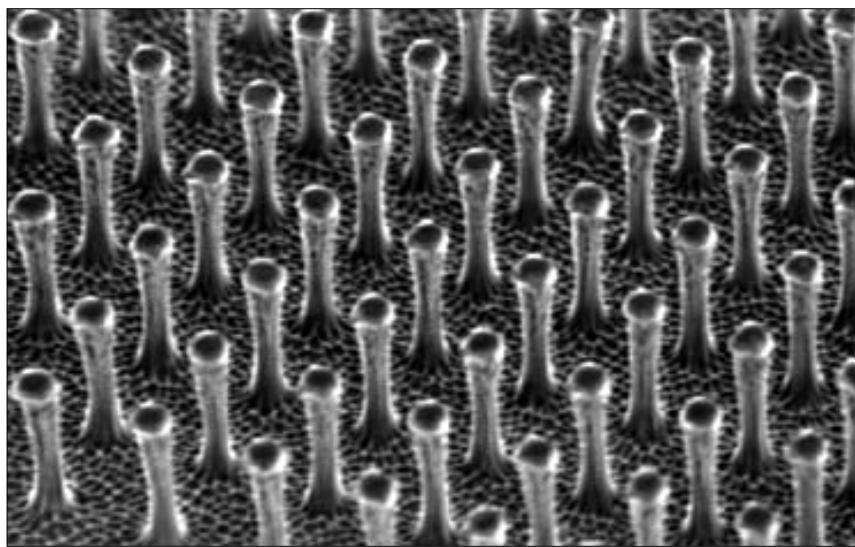
გეკონის თათები მილიონობით კერატინული თმითაა დაფარული, რომელთა წყალბოთითაც ამ პატარა ხელიკისებრ არსებას ყველაზე გაპრიანებულ ზედაპირზეც კი ფულადმა თავისუფლად შეუძლია გადაადგილება. ამგვარი თმები ერთობლიობაში ხახუნის საკმაოდ დიდ ჯამურ ძალას ქმნიან, რისი წყალბოთითაც შესაძლებელია ჭერზე სიარული. ყვე-

თურმე გეკონისგანაც შეიძლება რაღაცის სწავლა

ლაფერი კი მოლეკულათმორისი ურთიერთქმედების ძალებით აიხსნება, რომელიც ფიზიკაში ვან დერ ვალსის ძალადაა ცნობილი. მანჩესტერის უნივერსიტეტში კი შექმნეს გეკონების თათების ზედაპირის სინთეტიკური ანალოგი, რომელიც ერთობ რბილი და მოქნილია, რათა მისი გამოყენება უსწორმასწორო და მტვრიან ზედაპირებზეც იყოს შესაძლებელი.

ყოველი თმის, ანუ ლერაკის (ისინი დამზადებულია მასალისგან, რომელსაც კაპტონი ეწოდება) სიმაღლე ორი მიკრონი (მიკრონი მეტრის მე-მილიონედია), დიამეტრი კი ოდენ 0.2 მიკრონი (ზუსტად ამ ზომისაა გეკონის თათების თმები) შეადგენს. შესაბამისად, ახალი მასალის ერთ კვადრატულ სანტიმეტრ ზედაპირზე და-

გეკონის თითები მიკროსკოპის ქვეშ

ახლოებით ასი მილიონი ამგვარი ლერაკია მოთავსებული და მას ერთი კილოგრამის "ტარება" შეუძლია. მანჩესტერის უნივერსიტეტის მეცნიერ ანდრე ჯეიმსა და მის კოლეგებს მიაჩნიათ, რომ მათ მიერ შექმნილი მასალა სრულებით საკმარისია იმისათვის, რომ ადამიანმა ჭერზე გადაადგილება შეძლოს. ამასთან, ზედაპირიდან ამ მასალის

აძრობისთვის საკმარისია მისი ერთი მხრიდან ნაშონევა. "სპაიდერმენი სამეცნიერო ფანტასტიკის ნაყოფია და ის მხოლოდ კომიქსებში დარჩება. სამაგიეროდ, გეკონის სულაც არ არის ფიქცია და მალე ის რეალურ ცხოვრებაში შემოაღწევს", - აცხადებს ჯეიმი. მანჩესტერელ მეცნიერებს მიაჩნიათ, რომ მათ მიერ შექმნილი ახალი

იაპონიაში უახლესი ატომური საათი შექმნეს

იაპონიის ქალაქ ცუკუბას სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის მეცნიერებმა შექმნეს ატომური ქრონომეტრი, რომლის ცდომილებაც 20 მილიონ წელთანაა მხოლოდ ერთი წამია. საათი მოქმედებს ცეზიუმის ატომებზე, რომლებიც საკუთარი რხევების შესაბამისად ადგენენ დროს. ამასთან, ატომების მოძრაობის კორექტირება ლაზერული სხივის საშუალებით ხდება.

სპეციალისტების თქმით, მათ მიერ შექმნილ ქრონომეტრზე მალე მთელი იაპონია გაასწორებს დროს. ამასთან, მეცნიერები იმედოვნებენ, რომ მათი ქმნილების საშუალებით შესაძლებელი გახდება დღეისათვის მოქმედი უზუსტესი ატომური საათების სიზუსტის გაზრდა. ეს საათები გლობალური პოზიციონირების სისტემის თანამგზავრებში გამოიყენება.

ქალაქის რანტაინის ნაცვლად

კემბრიჯის უნივერსიტეტისა და იმავე ქალაქის პოსპიტალ "ადენბრუკის" მეცნიერები ირწმუნებიან, რომ შესაძლებელია ძაღლების იმგვარად დაგვყვა, რომ მათ ადამიანების შარში კიბოს უჯრედების აღმოჩენა შეეძლოს.

ყოველწლიურად დიდ ბრიტანეთში პროსტატის კიბოთი ოცი ათასზე მეტი ადამიანი იღუპება. მეცნიერების აზრით, შესაძლებელია ძაღლების იმგვარად დაგვყვა, რომ მათი გამოყენებით ექიმებმა დაავადების ადრეულ სტადიაში აღმოაჩინონ და თანაც ისე, რომ საჭირო არ იქნება პაციენტის დასხვიება.

ამ მიზნისთვის სპეციალური ერთწლიანი წვრთნები ჩაუტარდება ლაბრადორისა და ალსატიის ჯიშის ძაღლებს. სწავლების შემდეგ ძაღლები დაესწრებიან პაციენტთა შარდის გამოკვლევას და სწორედ მაშინ გამოჩნდება, რამდენად მიზანშეწონილი იქნება მათი პრაქტიკაში გამოყენება.

მსოფლიო რეკორდი ლაზარით ენარჩის გადატანაში

ლოურენს ლივერმორის ეროვნულ ლაბორატორიაში დამყარდა მსოფლიო რეკორდი ლაზერული სხივით ენერჯის გადატანაში - მეცნიერებმა ერთ სხივში თავი მოუყარეს 10400 ჯოულს.

ლაბორატორიის ლაზერულ სისტემას სტადიონის ზომის შენობა აქვს დაკავებული და 192 სხივის საშუალებით ორ მილიონამდე ჯოულის გადატანა შეუძლია.

დანიადგარს ხელენიფება იმდენი წნევისა და ტემპერატურის ნარმოქმნა, რამდენიც ბირთვული აფეთქების ეპიცენტრში გამოთავისუფლდება. დღეისათვის ცენტრის მეცნიერები ატარებენ რიგ ცდებს, რომლებიც 2008 წლისთვის დასრულდება და მეცნიერებს ენერჯის უდანაკარგო გადატანის მექანიზმების შემუშავებაში დაეხმარება.

ანტიდამაგნაბუზები ტინის ალკოჰოლიზმისგან იცავენ

ვირთებზე ჩატარებული ექსპერიმენტი გამოკვლევების შედეგად, ესპანელი და ამერიკელი მეკვლევერები, რომლებსაც კორნელის უნივერსიტეტის დოქტორი დენიელ ერერა ხელმძღვანელობდა, იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ ბუნებრივ ან სინთეტიკურ ანტიდამაგნაბუზებს (ანტიოქსიდანტებს), რომლებიც ორგანულ ნივთიერებათა უანგვას ამუხრუჭებენ, და ცნობილი არიან, როგორც კიბოს უჯრედების გამანადგურებლები, ასევე შეუძლიათ ტინის უჯრედების ქრონიკული ალკოჰოლიზმისგან დაცვა.

ექსპერიმენტის დროს ცხოველებს ალკოჰოლურ დიეტაზე ამყოფებდნენ. მათგან იმ ვირთებზე, რომლებშიც ინექციის სახით შეჰყავდათ ანტიოქსიდანტი სახეობა ებსელენი, ტინის არავითარი დამანგრეველი პროცესები არ აღენიშნებოდათ. თითქოს, ისინი ალკოჰოლს სულაც არ ლეზობოდნენ.

როგორც ცნობილია, ტინის გარდა ალკოჰოლი აზიანებს ღვიძლსა და საჭმლის მომნელებელ ორგანოებსაც. ერერა და მისი კოლეგები კი ვარაუდობენ, რომ ტინის გარდა ანტიოქსიდანტებს შეიძლება მათი დაცვაც ხელენიფებოდეს.

ატიკური პნევმონიის ვირუსს სიცხა და მზა ანადგურებს

ჩინეთის ვირუსოლოგიის ინსტიტუტის დირექტორი ღუნ სიაოპინი აცხადებს, რომ მალალ ტემპერატურასა და ულტრაიისფერ სხივებს ადვილად შეუძლიათ ატიკური პნევმონიის ვირუსის შემუსვრა.

ღუნის ხელმძღვანელობით მომუშავე მეკვლევერები იმ დასკვნამდე მივიდნენ, რომ ატიკური პნევმონიის გამომწვევი კორონავირუსი მეტად მგრძობიარეა მაღალი ტემპერატურის მიმართ. იგი ხუთ დღეს უძლებს 25 გრადუსიან ტემპერატურას, სულ საათნახევარი არსებობს 56 გრადუსიან სიცხეში და ოდენ ნახევარ საათს ძლებს 75 გრადუსიან გარემოში.

ამასთან, ჩინელი ექსპერტების გამოკვლევა აჩვენა, რომ ულტრაიისფერ სხივებს, რომელიც ტოლფასია იმ გამოსხივებისა, რომელსაც ადგილი აქვს პეკინში დილის ათ საათზე, სამ საათში შეუძლია ვირუსის განადგურება.

თაიხაკოს სარგებლის მოტანაც გასძლავია

როგორც ინგლისელი და ამერიკელი მეკვლევერები ირწმუნებიან, თამბაქოს მოდიფიცირებულ ნაირსახეობას ცოფის ვირუსისადმი წინააღმდეგობის განწევის უნარი გააჩნია. როგორც ცნობილია, ცოფის სანინალმდეგო ვაქცინა პრაქტიკულად არ არსებობს და მას მკურნალობენ ცხენებისა და ადამიანებისგან ალბერული ანტიბიოტიკების საფუძველზე შექმნილი ვაქცინით.

ფილადელფიის ტომას ჯეფერსონის სახელობის უნივერსიტეტის პროფესორმა პილარი კოპროვსკიმ მოახერხა ცოფის სანინალმდეგო ანტიბიოტიკების გამოიმუშავებელი დნმ-ის (დეზოქსირიბონუკლეინის მუცა) თამბაქოში შეყვანა, რითიც საინტერესო შედეგი მიიღო - ამ ხერხით მოდიფიცირებული მცენარის მიერ წარმოებული ანტიბიოტიკები ქმნიან სრულიად ახალ ანტიბიოტიკებს, რომლებიც უკავშირდებიან ვირუსს და ნეიტრალიზებას უტარებენ მას.

ეს მეთოდი უკვე გამოიცადა ცხოველებზე და ჩატარებულმა ექსპერიმენტმა აჩვენა, რომ მკურნალობის ამგვარ მეთოდს არც ალერგია და არც რაიმე უკუქმედება არ მოჰყოლია. კოპროვსკის მიაჩნია, რომ იგივე შედეგია მოსალოდნელი მეთოდის ადამიანებზე გამოყენების შემთხვევაშიც.

ირანელ სიამის ტყუპებს სინგაპურში დააბორობორებენ

დაახლოებით ერთი თვის შემდეგ სინგაპურელი ექიმები ზრდასრული ირანელი სიამის ტყუპების, ლაღე და ლადან ბიჯანის დაბორობებს შეცდებიან. ქირურგთა ჯგუფს უხელმძღვანელებს კეიტ გო, რომელმაც განაცხადა, რომ დებს გათვითცობიერებული აქვთ ის ხიფათი, რაც შესაძლოა ორივეს ან რომელიმე მათგანის სიცოცხლეს დაემუქროს, მაგრამ მაინც გადაწყვეტილი აქვთ დაბორობა.

"ჩვენ ძალიან გვიხარია, რომ ბოლოს და ბოლოს, მივალნივთ ოპერაციას. ცოტას ვეწევილობთ კიდევ, მაგრამ შიშზე მეტად სიხარულს და ბედნიერებას გვქმნობთ. ჩვენ ხომ ძალიან დიდხანს ველოდით ამას", - ამბობს ლადან ბიჯანი.

თავით გადაბმული ტყუპების დაბადების ალბათობა ორ მილიონში ერთია. ბიჯანები 29 წლის წინ დაბადებულან და გადაწყვეტილი აქვთ, რადაც უნდა დაუჯდეთ, დაშორიშორებას მიაღწიონ. ექიმები კი, მიუხედავად დიდი რისკისა, თანახმანი არიან ესოდენ რთულ ოპერაციას.

ალსანიშნავია, რომ გოს და მის ჯგუფს მსგავსი ოპერაცია 2001 წლის აპრილშიც ჩაუტარებიათ. მაშინ მათ 11 თვის ნეპალელი დები, ჯამუნა და განგა მრესთა დაამორეს, რასაც ოთხდღიანი (!) ოპერაცია დასჭირდა. თუმცა, გო და მისი ასისტენტები აცხადებენ, რომ ზრდასრულ ტყუპებზე ოპერაცია გაცილებით რთული და სარისკო იქნება.

ოპერაციაზე დათანხმებამდე სინგაპურელმა ქირურგებმა ირანელ დებს ფსიქოლოგიური და ყველაწიერი სამედიცინო შემოწმება ჩაუტარეს. გო აცხადებს, რომ ოპერაცია განხორციელდება, რამეთუ დების ანატომიურად გაყოფილი თავის ტვინები აქვთ.

ტყუპებს ოპერაციამდე სრულდასოვანი გამოკვლევები უტარდებათ

ბული აქვთ - ლადანი, დები უფრო მოლაპარაკე, დიპლომირებული ადვოკატი და ირანის ქალაქ შირაზში ცხოვრება სურს. ლაღეს კი უურნალობის დიპლომი აქვს და თეირანისკენ მიუწევს გული. თურმე გოს მოლაპარაკების დროს დებისთვის ურჩევია, ოპერაციისგან თავი შეიკავებო, მაგრამ პასუხად მიიღო - "დაბორობა ჩვენი ცხოვრების მთავარი ოცნებაა და დიდი რისკის მიუხედავად, მასზე უარს ვერ ვიტყვით". დებმა კომდე შვიდი თვის წინ მიღწეა და ხანგრძლივი გასინჯვები-

სა და გამოკვლევების შემდეგ ექიმებმა ოპერაციას თანხმობა განაცხადეს.

"ჩვენ ოპერაციის შიში არ გვაქვს, მიუხედავად იმისა, რომ ვიცით, ის დიდ რისკთანაა დაკავშირებული. სამაგიეროდ, დარწმუნებული ვართ, რომ ასე ცხოვრების გაგრძელებას რისკი გვირჩევნია", - ამბობენ დები, რომლებიც სხვადასხვა პროფილის ექიმებმა შეისწავლეს და ქირურგთა ჯგუფისთვის საჭირო რეკომენდაციები შეიმუშავეს.

ურნალობისგან, ყოველი შემთხვევისთვის, დებს ბოლო სურვილზე პიტივს, რაზეც მათ უპასუხეს: "როცა პირველად თვალს გახვალთ და შუქი ვიხილეთ, მაშინვე ჩვენი სურვილი დამორიშორება იყო", - უპასუხა ლადანმა და დასძინა: "ჩვენ სხვადასხვა პროფესია გვაქვს არჩეული. მე ადვოკატობა მსურს, ლაღეს კი თქვენსავით ურნალობისკენ აქვს არჩეული. ორივეს ბევრი გარჯა მოგვიწევს ოპერაციის შემდეგ".

სინგაპურელი ნეიროქირურგების გარდა, ოპერაციაში მონაწილეობას მიიღებენ ამერიკელი, იაპონელი, ფრანგი და შვეიცარიელი სპეციალისტები. წინასწარი ვარაუდით, ოპერაცია მინიმუმ სამ დღეს გასტანს და დაახლოებით 289 ათასი ამერიკული დოლარი დაჯდება.

ოპერაციაში მონაწილეობას მიიღებს პედიატრიული ქირურგიის დოქტორი ბენჯამინ კერსონი, რომელმაც 1987 წელს გერმანიაში ტყუპი ძმები დაამორა ერთმანეთს. ათი წლის შემდეგ მისი ხელმძღვანელობით სამხრეთ აფრიკელმა ქირურგებმა ექვსი თვის ტყუპი დები დაამორეს ერთმანეთს.

თუ მოსამზადებელი სამუშაოები გეგმის შესაბამისად წარმართა, მაშინ ოპერაცია ივლისის დასაწყისში ჩატარდება.

შერატონის საქველმოქმედო სადილი

რესტორანში „მეფე ბორბასალი“

საქველმოქმედო გულა სადილი 2 ივლისს 19.30 საათიდან.

იგივეთ 6 კურსისგან შემდგარი ევროპული, ინტელექტუალური სადილი ქართული ღვინის თანხლებით და თან დატკბით თბილისის უმწვენიერესი ხედეებით.

75 \$ (ცუველქმედო ღარიში) ერთი პერსონისთვის, უამბს არ უფის დღე.

სამსმუშრომებლო აბიტიის პარტნიორია

საინფორმაციო სერვისებში: გახმობა

24 საათი **GEORGIA TODAY**

ადგილქას შეხლდული რაიონებისგან გამო, მკვდეები იქნება მხოლოდ ექვს და ზტ პერსონაზე, ვითხოვ დაჯავნებით ადგილები 30 იქნისამდე.

სასტუმო Sheraton-metechi-palace ტელ: 77 20 20, დასტკბობით 112

MEMBER OF STARWOOD PREFERRED GUEST

ამ აბიტიის შემდგომ შემდგომი თანგა მთლმანად მოხარავდება თბილისში საბაქმუო მომდგობის მკვდმდგობა.

Sheraton Metechi Palace
HOTEL
TBILISI, GEORGIA
★★★★★
See for yourself™

www.sheraton-metechi.com

ეზბანი მიქალაძის პირველი და უკანასკნელი დღეები ოპერის თეატრში

დიდი მესტრო 100 წლის წინ, 1903 წლის 27 ივნისს დაიბადა

მორენა ლაზანიძე

როცა საპრემიერო ფრაკი გამოწყობილი მესტროს ზურგსუკან საკნის კარი გაჯახუნდა, მაიორ ქობულაძის მიერ ნითელი ფანქრით ხელმოწერილი საიდუმლოგრაფიანი ცნობა უკვე მინაგან საქმეთა სახალხო კომისიის, სერგო გოგლიძის მაგიდაზე იდო. უშიშროების სამმართველოს თანამშრომლები დაპატიმრების დადგენილებისა და დაკითხვის სტენოგრაფიული ჩანაწერისგან საგამოძიებო საქმის პირველ გვერდებს კინძავდნენ. ოპერის ადმინისტრაციამ ჯერ არაფერი იცოდა. „ლატარას“ გენერალური რეპეტიციის დამთავრების შემდეგ მოწვეულ თათბირზე სადღესასწაულო წარმოდგენის ნიუანსებს განიხილავდნენ. სამხატვრო ხელმძღვანელობის მთელი გაულისყური ოქტომბრის რევოლუციის საიუმბილო თარიღისადმი მიძღვნილი სპექტაკლისაკენ იყო მიმართული. ამიტომ არავის შეუნიშნავს, ვინ გაიხმო დირექტორის კაბინეტიდან „ლატარას“ საეჭვო შემოქმედების ღირებულებებსა და წარმოდგენის ტექნიკურ ხარვეზებზე მოსაუბრე ევგენი მიქელაძე, როდის გათავისუფლდა საკამო დაწყები დირიჟორის, ოდისეი დიმიტრიადის გვერდით.

ყველაფერი კი შემდეგნაირად მოხდა: „ევგენი სემიონოვიჩი“ – დაახლოებით, ღამის პირველ საათზე მოესმა მიქელაძეს პარტიული კომიტეტის მდივნის ხმა და ხანამ ბელადის პორტრეტს შეკრებილი საზოგადოებისგან ნუთით გასვლის ნებას ითხოვდა, სპექტაკლის შეფასება სოლისტთა ჩაცმულობაზე აზრის გამოთქმით დაიწყო: „ვფორმო, ხელოსანის სახი ახალი კოსტიუმები მზად გექნება.“ პოლემიკა დავით ჯავრიშვილმა განაგრძო. მესტრომ კარი გაიხურა და ადგილზე გაემუშა. დერეფანში ჩამოწოლილ წყვილად სამი უცნობი მამაკაცი სილუეტი გამოიყო. პარტიული კომიტეტის მდივანი აღარსად ჩანდა. მიქელაძეს უნებურად თეატრის ყოფილი დირექტორის, აკაკი ჭყონიას ექვსი თვის წინანდელი მკვლელობა გაახსენდა. ჭყონია შინსაკომპლექსს არ წაუყვანიათ. მას თვითგასამართლება წელს წამით გამოჩენილმა და უშედეგად გამართლმა პარტიულმა მოუწყო – კაბინეტში უბრძოლველ შეეჭრა და ნაგავნიდან ნასროლი ერთადერთი ტყვიით შუღილი გაუხვრიტა.

ასე მიულოცეს ქართული ხელოვნების დეკადანო მოპოვებული ტრიუმფალური წარმატება ორდენოსანი თეატრის ხელმძღვანელს. ასე შეაღწია ტერორმა სარკეებიან ნითელ ფოიში, სადაც შავი ფრაკით მოსიანი მესტროს ადგილი სადირიჟორო პულტზედ 5 ნოემბრის დილას შალვა

აზმაიფარაშვილმა დაიკავა.

ევგენი მიქელაძე ხალხის მტრად შერაცხული სარეპერტუარო კომისიის წევრებისა და ხელოვნების სამმართველოს თანამშრომლების კვალს გაუყენეს, რევოლუციური სულისკვეთებისგან დაცლილი სპექტაკლების შერჩევის ფარული საბაბით. სამაგალითოდ 7 ნოემბრის დღესასწაულისათვის, იდეოლოგიური თვალსაზრისით, შეუსაბამო „ლატარას“ დადგამაც კმარადა, რომლის თანმდევი შემოქმედებითი თუ ტექნიკური ხასიათის სირთულეები სამხატვრო გემის ჩაშლის მცდელობად შეფასდა. თუმცა ფალიაშვილის ოპერაზე არჩევანი შემთხვევით შეჩერდა:

“რევოლუციის მეორე წლისთავს შალვა თაქთაქიშვილის ბალეტით უნდა შევხედროდით, მაგრამ კომპოზიტორმა “კოლხეთის” პარტიტურის დასრულება ოქტომბრის ბოლოსთვის ივარაუდა. მოსამზახლებლად დრო აღარ გვეყოფნოდა. სამხატვრო საბჭოზე “კოლხეთის” ნაცვლად “ლატარას” დადგმა გადავწყვიტეთ.” – განმარტა ევგენი მიქელაძე გენერალური რეპეტიციის შემდეგ მოწვეულ სასწრაფო თათბირზეც და მოგვიანებით უშიშროების მაიორ ქობულაძისათვის მიცემულ პირველ ჩვენებაშიც.

(ცხადია, თეატრის მთავარი დირიჟორის ბედი ფალიაშვილის ნაწარმოებს არ განუსაზღვრავს. ხელოვნებაზე ზრუნვის სახელთი წამოწყებული ბრძოლის მიღმა პარტიული ნომენკლატურის ინტერესები იდგა. მუსიკალური სამყაროს ავტორიტეტისა და ხელისუფლების პირველი პირის დაპირისპირებას კონიუნქტურისადმი დიდი ხელოვანის შეურთებლობა, ან პარტიული მოღვაწის წვრილმანი ამბიციები ედო საფუძვლად.

დირიჟორი ოდისეი დიმიტრიადი დეკადისათვის მზადების პერიოდს იხსენებს:

“ლატარაში პავლოვიჩი გამუდმებით თეატრში ტრიალებდა, განკარგულებებს იძლეოდა, რეპეტიციებს ესწრებოდა, რაც ფენისა ძალიან არ მოსწონდა.”

მუსიკოს გიორგი თაქთაქიშვილის ვაჟი, ირაკლი თაქთაქიშვილი:

“მამამ მამამ, რომ ერთხელ რეპეტიციის მსვლელობისას ნითელ ფოიში ხმაური შესულმა ბერამ ორკესტრანტებისათვის შენიშვნების მიცემა სცადა. მიქელაძემ დირიჟორობა შეწყვიტა, ლატარაში პავლოვიჩის მიუბრუნდა და მკაცრად მიახალა: “ჩემს საქმეში თქვენი მტეტი გამეგება.”

ევგენი მიქელაძეს სადეკადო სპექტაკლების მუსიკალური ხელმძღვანელობის საშუალება მისცეს. “დაისმა”, “აბესალომმა”, “დარჯვან ცხობრმა”, “ქეთომ და კობეშ” მოსკოვის დიდი თეატრი დაიბარა. ვიოლინჩელისტი ლევ ნეიმანი ორკესტრ

კალათი და მსხვერპლი: სერგო ორკონიკიძე და ევგენი მიქელაძე

რანტთა ორმოდან გარკვევით ხედავდა სამთავრობო ლოჯაში მჯდომი მაღალეს პარტიულ ელიტას, სახე-გაბადრულ სერგო ორკონიკიძესა და იოსებ სტალინს, რომელთა შორის ლატარაში პავლოვიჩის ადგილი არ მოიძებნა. დარბაზში გამოჩენილი ბერია მისალმების ნიშნად თავის დაკვირვის შემდეგ პარტიერის პირველი რიგისაკენ მიემართებოდა.

ლევ ნეიმანი: **“ქართული მუსიკის ტრიუმფი 1937 წლის იანვრის ბოლოს კრემლში გამართული ბანკეტი აღინიშნა. სტალინმა ხელი საითათოდ ჩამოგვართვა, გეორგიევსკის დარბაზში გაშლილ სუფრასთან მივგინვია, თბილისიდან ჩასულ პარტიულ ელიტასა და თეატრის ხელმძღვანელობას მოგვიანებით ცალკე უნახაინდა, ორდენებითა და პრემიებით დაგვაჯილდოვა.”**

ევგენი მიქელაძე მოსკოვიდან შრომის ნითელი დროის ორდენით დაბრუნდა, თბილისში კი ოპერის თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელის თანამდებობა დააბეგრეს – ლევენდაძე ქცეული “დაისისა” და “აბესალომის” აფერებისათვის, წარმატებული ორკესტრისა და ქართული ბალეტის ჩამოყალიბებისათვის, ნიჭიერ შემსრულებელთა მოზიდვისა და მუსიკალური ცხოვრების განახლებისათვის...

მაგრამ ეს დიდებისა და ხელისუფალთა წაფლობის ზღვარი იყო, “ოქროს ხანა”, რომლის დასასრულზეც აკაკი ჭყონიას კაბინეტიდან გამოღწეული სროლის ხმა იუნწყებოდა.

დირექტორის მკვლელობის შემდეგ შექმნილ დაძაბულობას მიქელაძემ თავი შეუბრუნა მისი გასვლითი ვარიანტი. წყალტუბოს გაემგზავრა – სტუდენტობიდან რეგისტრირებული პროფესიული დაავადება აწუხებდა. რეგმატიზმი ლენინგრადის ყინვე-

ამ გაუმწევა (კონსერვატორიის სადირიჟორო კლასში სწავლისას, ზამთრობით უყურსაფრო ქუდით, უმარფოდ, შინელისაძარა დააბიჯებდა), ხელის დაავადება კი ფორტპიანოზე დაკვირვისა გამოჩენილმა თავგამოდებამ შესძინა.

ივნისის დამლევის თეატრში გამოცხადებულს, მისი მოსალოდნელი “მხილების” შესახებ მოარული ხმები და სიდედრ-სიმამრის, მარიამ და მამია ორახელაშვილების დაპატიმრების ამბავი დაახვედრეს.

“შევინდი... ქალაქში ადგილს ვერ ვპოულობდი... პოლიტიკაზე არ ვსაუბრობდი... მეჩვენებოდა, რომ ორახელაშვილების ხალხის მტრად გამოცხადების მეფე ბევრი ნაცნობი ვერ მამჩნევდა... 1 სექტემბერს ბაქოში საგანგებოდ გავემგზავრე. 8 სექტემბერს დაბრუნდი. გორდელაძისა და ბოკუჩავას დაკავების ამბავი შევიტყვე. სეზონის დროულად დასაწყებად და 7 ნოემბრისთვის “ლატარას” დადგმის მოსასწრებად ძალა არ დავუზოგე... გენერალური რეპეტიციის შემდეგ დამაპატიმრეს...” (ევგენი მიქელაძის ჩვენებიდან).

გენერალური რეპეტიციის შემდეგ მუდღემ, ქეთევან ორახელაშვილმა მიაკითხა.

“ – ნულარ დამელოდები. თეატრში უნდა დავრჩე. წარმოდგენა არ გამოვიდა და სასწრაფო თათბირი მოიწვიეს, - სინანულით მითხრა. ქუჩაში გავედი. იმელის შემოპას ხარაჩოებს ხსნიდნენ.

- წამო, ვნახოთ, რა, იმელი, - ვთხოვე. - არა, ხვალ... “თუ იქნება ეს ხვალ”, - უნებურად გავფიქრე და შევხედე. დადლიანის მიუხედავად, სახე უბრწყინავდა. დეკადით, კონსერვატო-

ევგენი მიქელაძე ფეხბურთის შემდეგ

რიაში მიღწეული წარმატებით ბედნიერი იყო და რაღაც განსაკუთრებულად კარგად გამოიყურებოდა. თანაც დეკადის წინ ტიფი გადაიტანა. გახაფუზზე გამოკეთდა, გასუქდა და ძალიან მოუხდა... დათიკო ანდელაძე მოგვიანდოდა.

- შეხედეთ, პატრონ დავით, რა ლამაზია.

- ხუთი წელია, ცოლ-ქმარი ხართ და ახალა შენიშნე? - გაიცინა.”

(ქეთევან ორახელაშვილის მოგონებებიდან).

ქეთუსია შინ მარტო დაბრუნდა. ღარნაკში ევგენის მიერ შუადღისას გამოგზავნილი ყვითელი ქრისანთემები ეწყო.

თინათინ მიქელაძე, ევგენი მიქელაძის ქალიშვილი:

“დედა მუდღის ნაწუქარ ყვავილებს, ოჯახური ბედნიერების უკანასკნელი დღის ყველა ნიუანსის მსგავსად, სიმბოლურ მნიშვნელობას ანიჭებდა. ყვითელი განზომილების ფერიაო... და, ალბათ, მისი ნაამბობის მიხედვით ამოტიფერა გოგა შვაცაბაძემ ქრისანთემები მამაჩემის ქანდაკებაზე, წარწერილი: “ქეთო.”

“... რა თბილი ღამეა... სინათლის გამოთქმისავე ვწვები და ვიძინებ. ყურში გამწვანდელს შემადრწუნებელი ხმა ჩამემისი: “ქეთუსია, ქეთუსია!”... ოთახში სამი მამაკაცია... ადექით! ახლავე... თუ შეიძლება, გადი და ერთი წუთი მზად ვიქნები.

ჩაიცვით! თუ შეიძლება, გადი. არ შეიძლება... სად არის თქვენი ქმარი?

თეატრში. დაჩვენებული ხართ? - არა, აღარ ვარ დარწმუნებული.”

ლი.” (ქეთევან ორახელაშვილის მე-მუარებიდან).

1937 წლის 5 ნოემბრის დილას, როცა შინსაკომპლექსმა ქეთევანს ქეთუსია (ახლანდელი მახარაძის) 11 ნომერში მდგარი სახლი სამუდამოდ დაატოვევინეს, დიდი მესტრო მაიორ ქობულაშვილის კაბინეტში იჯდა. სერგო გოგლიძე საიდუმლოგრაფიანი დოკუმენტს აწერდა ხელს, ხოლო ოპერის თეატრის დირექტორი ძველი ბრძანებების შინაარსის შემცველ ტექსტს ადგენდა: **“მოსწილი იქნას თანამდებობიდან და ამიერიცის ყველა სიიდან, როგორც ხალხის მტერი – ევგენი მიქელაძე, სამხატვრო ნაწილის ხელმძღვანელი და მთავარი დირიჟორი.”**

ერთი სართულით ქვემოთ, ნითელ ფოიში ჯერ არაფერი იცინა. პულტებთან მსხდარი ორკესტრანტები კლავირებს ხსნიან და საკრავების ხმებს ამონებენ, თან თვლი მსახიობთა შესასვლელიდან ამომავალი კიბისაკენ გაურბენ. კიბეზე არავინ ჩანს. შეიძლება მოღვაწეობის განმავლობაში ევგენი მიქელაძე რეპეტიციას პირველად იგვიანებს.

ჯერ წარმოდგენა არავის აქვს, რომ რეპეტიციაცა და ოქტომბრის რევოლუციის დღესასწაულიც “მუსიკის ჯადოქრის” გარეშე ჩაივლოს. დადგმება “ლატარა”. კვლავ ყველაზე უნინ მამარტონე მუდმივად ადგილებს პარტიერის პირველი რიგისაკენ პროფესორი ნულუკიძე და მსახიობი სანდრო ფორულიანი. სამთავრობო ლოჯიდან აუდიტორიას გულგრილად გადახედავს ლატარაში პავლოვიჩი. სადირიჟორო პულტს მოუახლოვდება მალე აზმაიფარაშვილი, რომელიც სულ მალე ევგენი მიქელაძის თანამდებობას ჩიზბარებს. ევგენი მიქელაძე კი მორიგე ჩვენების მიცემამდე **“...თავს დამნაშავედ გრძნობ ჩემს მიმართ წაყენებულ ბრალდებაში... გულწრფელად ვინაწინებ და ვაიბრებ, რომ ვიყავი კონსერვატორული ფაშუსური ორგანიზაციის წევრი... მართალია, საქართველოს კომპარტიის ცუხ მდივნის, ლ.პ. ბერიასადმი მიმართვის მორალური შედეგები არ მაქვს... მაგრამ ვთხოვთ, შემომსუბუქოთ ხვედრი, სასჯელი...”** გაიხსენებს 7 წლის წინანდელ დებუტს ოპერის თეატრში, როცა “კარმენის” ლია რეპეტიციის დანწყობისას მისკენ, შესაძლოა, გასამხევევლად მიმავალ მთავარ დირიჟორსა და პირველ მასწავლებელს, ივანე ფალიაშვილს ხმის ამოღება არ აცალა, ფურცლებამოფული პარტიტურა გაბრაზებით დახურა და სპექტაკლს ზეპირად უდირიჟორა.

გაქრა კლავირი, მაგრამ დარჩა მუსიკა და ჯადოსნურ ჰანგებს თანშეზრდელი ლამაზი, თავმჯდომეული, გარეგნული ეფექტების უარმყოფელი და ბგერების წინაშე მუდამ მართალი მესტრო ევგენი მიქელაძე, რომელიც 34 წლის ასაკში ეზიარა უკვადვებს.

ქეთევან ორახელაშვილი-მიქალაძის მეუღლის შესახებ

პატარა გოგონა ვიყავი, როდესაც ვაგიცანი ევგენი, ალბათ 11 წლის. 14 წლის ვიქნებოდი, როცა ლენინგრადიდან ჩავიბრუნე და “სტელას” ბაღში პირველი კონცერტი გამართა – “მტრათვის ვალსები.” კონცერტზე დედაჩემმა, ნინა მიქელაძე-ამირჯიბიძე მამაჩემთან... კონცერტის დამთავრების შემდეგ მისალოცად შევედი, მკითხა მომეწონა თუ არა. სულ ცეკვა მიხდოდა-მეთქი, - ვუთხარი. გაიცინა და მიპასუხა: “მამასადამე მოგწონებიაო...” შემდეგ ჩემს ძმასთან ვხვდებოდი, მეგობრობდნენ. ისინი ერთ პერიოდში სწავლობდნენ, ევგენი – ლენინგრადის კონსერვატორიაში, ჩემი ძმა – მოსკოვში. ყოველთვის ერთად ჩამოდიოდნენ არადადეგებზე თბილისში და უკან ერთადვე ბრუნდებოდნენ. მამინ არავითარი გრძობა არ გამაჩნდა. მომწონდა იმიტომ, რომ ბავშვებს ძალიან თბილად ექცეოდა. 16-17 წლისა უკვე ყურადღებას ვაქცევდი...

კონსერვატორიის დამთავრების შემდეგ დაბრუნდა საქართველოში და თავდაუზოგავად მუდგა მუშაობას. იშვიათად მინახავს ასეთი მონდომებული ადამიანი. ის ძალ-ღონეს, ცოდნას, ენერჯიას არ ზოგავდა იმისათვის, რომ ოპერის თეატრში დამკვიდრებულიყო... ამ დროს თბილისში ბევრი კარგი დირიჟორი იყო, მაგრამ ევგენიმ მამინე მიქელაძე ხელოვნების მუშაობა და ფართო საზოგადოების ყურადღება. ყველამ აღიარა მისი დიდი ნიჭი და უნარი. მან მამინე დაიწყო თავისი ოცნების რეა-

ლურად განხორციელება. კონსერვატორიის სტუდენტებისაგან ჩამოაყალიბა ორკესტრი, რომელიც შემდეგ საქართველოს სიმფონიურ ორკესტრად გადაქცევა. ევგენის ძალიან უყვარდა ოპერა, მაგრამ მასზე ნაკლებად არ უყვარდა თავისი სიმფონიური ორკესტრი. ევგენი ძალიან დაკავებული იყო, დღე და ღამე მუშაობდა. ვერ ვიტყვი, რომ ბევრი სტუმარი გეყავდა. ჩვენთან იშვიათად იკრიბებოდნენ. ძალიან უყვარდა დავით ანდელაძე, დიდ პატივს სცემდა დავით გამრეკელს, ჯერ კიდევ მამინ, როცა კონსერვატორიის სტუდენტი იყო, მასში დაინახა დიდი მომღერალი, პეტრე ამირანაშვილი, დიდ ყურადღებას აქცევდა სტუდენტ მერი ნაკაშიძეს, ნადეჟდა ცომაიას, ეკატერინე სოსხაძეს და, განსაკუთრებით, ნიკო ქუშიასვილს.

სახლში იყო ძალიან თბილი, არაჩვეულებრივად უყვარდა დედა... მე ჩემს ცხოვრებაში არ მინახავს ასეთი დამოკიდებულება. ძალიან ფაქიზად ექცეოდა უნდას. ხანდაზმული ქალი იყო. ხშირად ავადმყოფობდა. ისე მოეყვარებოდა, ისე მოეხვეოდა... ფულს ხელში არასოდეს არ მისცემდა. ჩუმად, ბალიშის ქვეშ ამოუდებდა ხოლმე. საოცრად მორიდებული დამოკიდებულება ჰქონდა.

ძალიან კარგი ძმა იყო, კარგი შვილი და კარგი მეუღლე. არაფერი გამოეპარებოდა, თუ გუნებაზე არ ვიყავი, რომც არ მეთქვა, მამინე შეამჩნევდა. ის უფრო მეტს უკეთებდა მეუღლეს, ვიდრე მე.

ქეთევან ორახელაშვილი მეუღლესთან ერთად

ყველაფერს ასწრებდა: მათ მოვლას, მათთან თამაშს. ერთი თავისუფალი დღე ჰქონდა – ორშაბათი, ამ დღით ბავშვები და ის, რაც მას სჭირდებოდა, უსათუოდ უნდა გაკეთებულიყო.

ბევრი ვერ მოასწრო, ვერ მოასწრო იმიტომ, რომ მისი ცხოვრება ასე უცერად შეწყდა. ბევრი ოცნება დარჩა განუხორციელებელი, ძალიან ბევრი - ნახევრად გაკეთებული, ძალიან ბევრიც დაიბადებოდა, მაგის უნარიც ჰქონდა და სურვილიც. მიუხედავად იმისა, რომ ბედმა ცოტა დრო არგვანა, ძალიან კარგად, მაქსიმალურად გამოიყენა. რაც კი შეიძლებოდა იმ წლებში გაკეთებინა, გააკეთა. მისი თანამედროვენი დამიდასტურებენ, რომ იგი ძალიან დიდი ნიჭის პატრონი იყო.

... იყო ერთი პიროვნება, რომელმაც ბევრი უსაიმოვნება მიაყენა ევგენის, ისეთი იშვიათად თუ ვინმეს მიუყენებია. ერთხელ მას შვილი ავად გაუხდა, საშველად ევგენის მიმართა. “ნამდვილად უნდა ვუშველო” – მითხრა ევგენიმ. 2-3 თვის ხელფასი ბავშვს მოვამბარე. ყველაფერი აკეთებდა, რომ თავისი მტრის შვილი გადაეკრიხა. ამ კაცმა ბოლოს უთხრა – “ყველაზე ნაკლებად შევლას თქვენგან მოველოდი, მზად ვარ დაგიჩოქო... ნამდვილად დამნაშავე ვარ თქვენს წინაშე. ძალიან დამნაშავე.”

... არჩევნულბოვად კეთილი იყო, ამავე დროს, ძალიან მომთხოვნიც. არასოდეს მომცემდა უფლებას ზედმეტი

საზაფხულო ჭაზი

ფესტივალის ღირსი ინტერპრეტაცია

ჰერა ნეფარიძე

ზაფხული თბილისში კიდევ ერთი ჯაზ-ფესტივალის ფონზე დაიწყო. ხუთი დღე საკმარისი აღმოჩნდა, რომ ფესტივალს მსმენელი ემოციებისგან გადაეღალა. ჯაზის დღეები დასრულდა, ენებათაღელვა დაცხრა, მუსიკოსები გაეისტუმრეთ, ჩვენ კი დავგრძალებთ შთაბეჭდილებები კონკრეტულ შემსრულებლებზე და ზოგადად, ფესტივალზე. ეისიდ-ჯაზი, ჯაზ-ფანკი, პოსტ-ბოპი, თანამედროვე გოსპელი, აკაპელა, - ძირითადად, ჯაზის ეს მიმართულებები იყო თბილისის წლებადღეულ ჯაზ-ფესტივალზე წარმოდგენილი. სტუმრები ფესტივალის ორგანიზატორებმა აშშ-დან და დიდი ბრიტანეთიდან მოიწვიეს. ჯაზის ოთხ მუსიკალურ საღამოს კი თბილისის ძირითადმა საკონცერტო დარბაზებმა: ფილარმონიამ, "აჭარა მიუზიკ ჰოლმა", და ოპერისა და ბალეტის აკადემიურმა თეატრმა უმასპინძლეს.

ჯაზი და რიცხვების სიმბოლიკა

წლებადღეული ჯაზ-ფესტივალის რიცხვების სიმბოლიკით ცოტა დატვირთული გამოვიდა. დავინწყით იმით, რომ ფესტივალის რიგით მეშვიდე იყო. ბევრისთვის საკრალური მნიშვნელობის ნომერი რამდენიმე მნიშვნელოვანი მიზეზის გამო, ფესტივალის ორგანიზატორებსაც დაამახსოვრებს თავს. "ისტორი პრომოუშენმა" ამ ჯერზე სანადგურს მიაღწია და შეძლო თბილისში ჩამოეყვანა ჯგუფი, რომლის მონაწილეებს ის სამი წლის განმავლობაში ცდილობდა. სამწლიანი მონდომების შემდეგ, საკმაოდ რთული პროექტი კომპანიამ იოლად განახორციელა. ასეთმა შედეგმა კი "ისტორი პრომოუშენის" წარმომადგენლებს იმედი ჩაუახსნა, რომ ჯორჯ ბენსონიც, რომელიც წლებადღეული ფესტივალის ყველაზე ხმაურიანი სტუმარი უნდა ყოფილიყო, ფესტივალის ორგანიზატორების შესაძლებლობაზე მაინც დათანხმდება თბილისში კონცერტის გამართვას. ასე რომ Take 6-ის ჩამოსვლა მხოლოდ ამ ჯგუფის ფანებისთვის არ ყოფილა მოულოდნელი.

არანაკლებ მთავარი, ჩემი აზრით, მაინც ის არის, რომ სწორედ წელს ფესტივალს პირველად თავისი არსებობის განმავლობაში, გენერალური სპონსორი გამოუჩნდა "საქართველოს ბანკის" სახით. ესაა პირველი შემთხვევა, როდესაც ფესტივალთან თანამშრომლობის სურვილი საბანკო სფეროს ერთ-ერთ წარმომადგენელს გაუჩნდა. ეს კი ქართული შოუ-ბიზნესის პრაქტიკაში საკმაოდ სასიამოვნო სიახლეა მიმაჩნია. იმედი, წლებადღეული მცდელობა არ დარჩება ექსპერიმენტად (მითუმეტეს, რომ თანამშრომლობამ გაამართლა) და მათი მხრიდან პრესკონფერენციებზე შემოქმედებული მუსიკალური სიურპრიზები, წლის განმავლობაში რეალურად განხორციელდება.

გენერალური სპონსორის გარდა, წლებადღეული თბილისის საერთაშორისო ჯაზ-ფესტივალს, ისევე როგორც მარშან, კონკრეტული კონცერტების სპონსორებიც ჰყავდა. უკვე მეორე წელიწადია ამ სპონსორებს შორის ჯაზის მოყვარულების სიმბაზიებს სააქციო საზოგადოება "საქციმენტი" იმსახურებს. "საქციმენტმა" მარშან ბობ მინცერი წარმოგვიდგინა, არჩეულ გეზს არც წელს უღალატა და ამჯერადაც დიდი მუსიკოსის, კენი გარეტის ჩამოყვანა უზრუნველყო. ნინასწარვე ფესტივალის კულმინაციად გამოცხადებული Take 6 ტელეკომპანია "იმედმა" წარმოადგინა; "ნესკაფემ" კი ტრადიცია გააგრძელა და კვლავაც ახალგაზრდების გულის მოგებაზე იმუშავა: "ნესკაფე დენს ფართის" ფარგლებში საკლუბო-საცეკვაო ტიპის საღამომ ფესტივალი "აჭარა მიუზიკ ჰოლში" "ინკოგნიტოს" ცამეტკაციანმა შემადგენლობამ გახსნა.

მხიარული ჭაზმენები ბრიტანეთიდან

"ისტორი პრომოუშენმა" კარგად შეძლო თავის ტრადიციულ ფესტივალში შოუ-ბიზნესისა და ხელოვნების გაერთიანება. მე თუ მკითხავთ, სწორად შერჩეული ასეთი სინთეზი ბევრად განსაზღვრავს ამ ფესტივალის წარმატებას. თორემ, არა მგონია წმინდა ჯაზს ამდენი თავყვანისმცემელი ჰყავდეს თბილისში, რამდენიც თავს იყრის ხოლმე თბილისის საერთაშორისო ჯაზ-ფესტივალზე. ამ შემთხვევაში ნახსენები შოუ-ბიზნესი არა მგონია კომპანიის მუშაობაში ნაკლებად დაეხმოს. ამიტომაც აუცილებლად უნდა ვთქვა, რომ ამ საპროდიუსერო კომპანიის შემოთავაზებული შოუ-ბიზნესის ძალიან განსხვავდება იმისგან, რასაც სხვა ქართველი შოუ-ბიზნესმენები გვათავაზობენ ხოლმე. ეს განსხვავება, ძირითადად, შერჩეული მუსიკოსების პროფესიონალიზმით იზომება. ასეა "ინკოგნიტოს" შემთხვევაშიც. მართალია, ამ ბრიტანელი მუსიკოსების შესრულებულ მუსიკას ვერ უწოდებ ხელოვნებას, მაგრამ დანაწევრებული პრესასთან ურთიერთობით და დამთავრებული სცენაზე მუშაობით, ჯგუფის წევრები იმსახურებენ შეფასებას, რომ ისინი, უდავოდ, ნამდვილი პროფესიონალები არიან.

საერთოდ, მგონია რომ პროფესიონალიზმის ცნება სხვადასხვაგვარადაა გაგებული. არიან შემოქმედები (ამ შემთხვევაში, მუსიკოსები), რომელთაც კარგად იციან თავიანთი საქმე, მაგრამ ისიც მშვენივრად ესმით, რომ აუდიტორიასთან, პრესასთან ურთიერთობა მათი არჩეული საქმის განუყოფელი ნაწილია და ამის გამო არც მათ ექმნებათ გარკვეული პრობლემები და არც სხვებს უქმნიათ უზერზულობებს. ასეთი კატეგორია, ძირითადად, შოუ-ბიზნესში მოღვაწეობს. მათ საქმის სიყვარულთან ერთად, პოპულარობაც იზიდავთ. "ინკოგნიტო" სწორედ ეს შემთხვევაა.

თბილისის დიქსილენდი.

კენი-გარეტი თბილისის ფესტივალის ვარსკვლავი.

TAKE 6 კარგ ხასიათზე.

ამიტომაც არ გასჭირვებიათ ბრიტანული ჯგუფის წევრებს, განსაკუთრებით კი მის სულისჩამდგმელს, ჟან-პოლ მონიკს ქართველ ჟურნალისტებთან ურთიერთობა. თვითმფრინვიდან გადმო-სვლისთანავე "ინკოგნიტოს" წევრებმა იოლად დაიწყეს ურთიერთობა დამხვედრ ჟურნალისტებთან. ყველაზე საინტერესო (ცოტა სახალისოც) კი ის იყო, რომ მონიკი კონცერტამდე გამართულ პრესკონფერენციაზე მისი გულწრფელობითა და სისხლისით მოხიბული ჟურნალისტებს ავტოგრაფის სახით უზარმაზარ ნერილებს უტოვებდა.

ყველაზე სერიოზული სტუმარი

აბსოლუტურად განსხვავებული ადამიანი აღმოჩნდა ფესტივალის შემდეგი სტუმარი კენი გარეტი. იმის მიუხედავად, რომ ამერიკელი საქსაფონისტის კონცერტმა წლებადღეულ ფესტივალზე ყველაზე მეტად გასაბოგნა მუსიკით, თავად ამ ადამიანთან ურთიერთობით დიდად ვერ გავნებივრდით. უნდა ვთქვა, რომ სცენიდან კენი გარეტი არც ისეთი "უქმური" ვიწმე აღმოჩნდა, როგორც დავგისატეს. პრობლემები პრესას გარეტთან ურთიერთობაში მუსიკოსის ჩამოფრენისთანავე დაეწყო. ამერიკელმა მუსიკოსმა ჯერ ფოტო და ტელეკამერების ჩართვაზე თქვა უარი აუროპორტში, იმ მიზეზით, რომ ფორმაში არ იყვნენ; შემდეგ პრესკონფერენციაზეც თუნდც ხუთი წუთით, შეუძლებელი გახდა მასთან გასაუბრება. თავიდან ისიც კი ვიფიქრე, ალბათ, ასე გამოხატავს-მეთქი თავის რასისტულ დამოკიდებულებას (ერთმა მელომანმა მიხსრა, გარეტი მაგარი რასისტიაო) "თეთრების" (ამ შემთხვევაში, ჩვენს) მიმართ. თუმცა, თავად ფესტივალის ორგანიზატორებმა ეს ყველაფერი მუსიკოსის გადალოლოებით ახსნეს. ყოველ შემთხვევაში, როგორც გვითხრეს, კენი გარეტი საკუთარ სინკაერის თურმე ასეთ მიზეზს უყენებდა. ასეთი, ცოტა გაუკვირველი სურათი, რომელიც ამერიკელი საქსაფონისტის ირვლევი დაიხატა, ცოტა გაფრთხილებული კონცერტზე. აკადემიური სცენიდან მუსიკოსი საკმაოდ ლაღად ურთიერთობდა აუდიტორიასთან. და მეტიც, როგორც მოგვიანებით, საკმაოდ წარმატებული კონცერტის დასრულებისას გაიჩინა, სტუმარი არც ისე "თავნება" ყოფილა, რომ კონცერტის ბოლოს ერთ-ერთ ლამის საინფორმაციო გადაცემას არ სტუმრებოდა.

კენი გარეტის საღამოზე ერთი მცირედი უსიამოვნებაც შეემთხვათ კონცერტზე აკრედიტებულ ჟურნალისტებს. ოკერაში მათთვის ადგილი კიბეებზე გამოიყო. კონცერტის დაწყებამდე კი, დასალოებით, ხუთი წუთის შემდეგ (ფოტო და ტელეკამერატორებს სულ სამი წუთი ჰქონდათ კონცერტის გადასაღებად), დაცვამ ჟურნალისტები კიბეებიდან ნამოყარა, იმ მიზეზით, რომ იქ ჯდომა არ შეიძლებოდა. ქართველი ჟურნალისტების ბედად უნდა ითქვას, რომ პარტერი ბოლომდე სავე არ აღმოჩნდა და მათ იოლად შეძლეს კონცერტზე დასწრება, სხვა შემთხვევაში, არ მიხდა დავიჯერო, რომ მას-მედიის წარმომადგენელთა ადგილები დარბაზს მიღმა იქნებოდა.

მომოხიერი ჭაზი

ყველაზე განსხვავებული საღამო ფესტივალის დანაწევრიდან მეოთხე დღეს გამართა. ამ კონცერტს ორგანიზატორებმა პირობითად "ქართველებს იდე" დაარქვეს და ის ადგილობრივი ჯაზით დატვირთეს. ჩემი აზრით, ასეთი გადაწყვეტილების მიღება ნამდვილად არ იყო ურიგო, მითუმეტეს თუ გავითვალისწინებთ, რომ ქართველი ჯაზ-მსრულებლები კონცერტებს ძალზე იშვიათად მართავენ და იქაც საკმაოდ ვიწრო წრე ხვდება ხოლმე. რომ არა "ისტორი პრომოუშენის" ასეთი გადაწყვეტილება, კაცმა არ იცის, როდის გაიჯნობდა ქართველი მსმენელი ახალ ჯაზ-კოლექტივს "თინო 10"-ს; ან შექმნიდა კი დი-ჯეი ედვარ სენისისა და "სანოს" (მერაბ სანოსის) დუეტი კლასიკურ ჯაზის თემებზე საკლუბო მიქსებს?!

ფინალური აკორდი ფილარმონიაში

ორგანიზატორებმა ტკბილი ლუკმა ფესტივალის ფინალისთვის შემოიხსნეს. ჯაზის ტრადიციული საზაფხულო დღეები ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში საკმაოდ ეფექტურად დასრულდა. ფესტივალის კულმინაცია, უფრო, რაც ვინდათ ის უწოდეთ იმას, რაც ფილარმონიაში 25 ივნისს ხდებოდა. თბილისელები ამ დღეს მსოფლიოს ნომერ პირველ ვოკალურ ჯაზ-კოლექტივად აღიარებულ Take 6-ს მასპინძლობდნენ. სცენაზე კი ექვსი ნამდვილი ჯადოქარი ვოკალისტი იდგა, რომლებიც სათითაოდ სასაულებეს ახდენდნენ. მართალია, თვითონ სექსტეტის წევრები ჯგუფის მისას სიყვარულის საყოველთაო გაცრელებებში ხედავენ, მაგრამ ჩემი აზრით, მუსიკოსებს თავიანთი ცნობილი დავიზის ("ადამიანის სხეული ყველაფერი შეუძლია") შემპარტეტებში ადამიანების დარწმუნება მართლა შეუძლიათ.

წლებადღეული ფესტივალის ბოლო კონცერტის შემდეგ კვლავ აქტუალური იყო თემა, თუ რომელი იყო ფესტივალის კულმინაცია: კენი გარეტის საღამო ოკერაში თუ Take 6-ის კონცერტი ფილარმონიაში? - გემოვნების საკითხია. ორივე კონცერტი საკმაოდ კარგი გამოვიდა. ერთი კი უფვაა. თავად ფესტივალის სამომავლო კეთილდღეობისთვის, ალბათ, უფრო მეტს ნიშნავს მასში Take 6-ის მონაწილეობა, ვიდრე კენი გარეტის წარმატებული გამოცდა. საბოლოო ჯამში კი, ორივე მითვანი ჯაზის ის სახეობია, რომელთა მონაწილეობითაც ნებისმიერმა ჯაზ-ფესტივალმა თამამად შეიძლება იამაყოს. თბილისის მეშვიდე საერთაშორისო ჯაზ-ფესტივალის სტუმართა ასეთი პატივით კი გვაიმედებს, რომ ის გაიასდ უკეთესი იქნება.

ფეხბურთი

შესაძლოა, კლუივერტმა "ზარსა" მიატოვოს

ჰოლანდიელი პატრიკ კლუივერტი "ბარსელონას" ყველაზე მაღალანაზღაურებადი ფეხბურთელია - მისი ყოველწლიური ხელფასი 6 მილიონი ევროა. კლუბის ახალ ხელმძღვანელობას თავდამსხმელის შენარჩუნება სურს, თუმცა, მისი ხელფასის შემცირებას აპირებს. კლუივერტი ამ გადაწყვეტილებას კატეგორიულად ეწინააღმდეგება და ხელფასის შემცირების შემთხვევაში გუნდიდან წასვლით იმუქრება. საინტერესოა ისიც, რომ კლუივერტი საკუთარი სატრანსფერო ღირებულების შემცირების წინააღმდეგაც არის, არადა, ამ შემთხვევაში მას ბევრად უფრო გაუადვილდება ახალი კლუბის პოვნა. ფეხბურთელის პირადი აგენტი აცხადებს, რომ კლუივერტის გადაბირებით "მანჩესტერი", "არსენალი" და "ნიუკასლი" არიან დაინტერესებული. ესპანური სპორტული გაზეთი "ელ მუნდო დეპორტივო" კი იმასაც ამტკიცებს, რომ კლუივერტის აგენტი მადრიდის "რეალთანაც" აწარმოებს მოლაპარაკებებს. მხარეები კომპრომისის გზებს ეძებენ.

"ვალენსია" აიმარის გასაყიდად მზად არის

ესპანური "ვალენსია", რომელიც ჩემპიონთა ლიგის მომავალი სეზონის გათამაშებაში ვერ მოხვდა, თავისი წამყვანი ფეხბურთელების გაყიდვას შეუდგა. კლუბს ახლა ფული სჭირდება და სარფიან წინადადებებზე უარს არ იტყვის. პირველ რიგში, საუბარია "ვალენსიას" არგენტინელი ნახევარმცველის, 23 წლის პაბლო აიმარის გაყიდვაზე. "ვალენსია" მას შეეძლება, თუ აიმარის მსურველი კლუბი 25 მილიონ ევროს გადაიხდის. ამბობენ, რომ აიმარით კატალონიური "ბარსელონა" დაინტერესებული.

სენსის ლუსიოს შეძენა სურს, თუმცა...

იტალიური "რომას" პრეზიდენტმა ფრანკო სენსიმ განაცხადა, რომ მისი კლუბი ლევერკუზენის "ბაიერის" ბრაზილიელ მცველთან, ლუსიოსთან კონტრაქტს მალე გააფორმებს, თუმცა, პრეზიდენტის სიტყვები ჯერჯერობით არ დასტურდება. გერმანული კლუბის მენეჯერის, რაინერ კალმუნდის თქმით, "ბაიერი" ლუსიოს გაუშვებს "რომაში", თუ თავად ფეხბურთელი ამას ისურვებს, თუმცა, კალმუნდმა ისიც განაცხადა, რომ ჯერჯერობით "რომაში" გადასვლის სურველი ლუსიოს არ გამოუთვქვამს. "რომას" წარმომადგენლები ახლა გერმანიამში არიან. ლუსიოს გარდა, მათ "ლევერკუზენის" კიდევ ერთი ფეხბურთელის, ბერნდ შნაიდერის შეძენა სურთ. საინტერესოა, თუ რა თანხით აპირებენ იტალიელები ამ ორი ფეხბურთელის გადაბირებას: "რომას" მოთამაშეებს, მარტინან მოყოლებული, არ მიუღიან ხელფასი და 2001-2002 წლების სეზონში მისაღები პროცენტის ნახევარი.

ედმუნდო დაპატიმრეს

ბრაზილიის ნაკრების ყოფილი ფეხბურთელი, ამჟამად "ვასკო და გამას" მოთამაშე, ედმუნდო პატიმრობაშია. 1999 წელს მისი მიზეზით მოხდა ავტოკატასტროფა, რომლის დროსაც სამი ადამიანი დაიღუპა. რიო დე ჟანეიროს სასამართლომ ედმუნდოს 4.5-წლიანი პატიმრობა მიუსაჯა. სასამართლომ ერთად აღიარა, რომ ედმუნდო აქტიური ფეხბურთელია და დღისით გუნდში გათვალვარჯიშის უფლება მისცა, თუმცა, საღამოს ის აუცილებლად უნდა დაბრუნდეს ციხეში. სასჯელის შემსუბუქების თხოვნაზე ედმუნდომ უარი მიიღო.

ჭაჭი თურქეთში ბრუნდება

"კარპატელ მარადონად" წოდებული გეორგი ჰაჯის კარიერა მჭიდროდ არის დაკავშირებული თურქეთთან. რუმინეთის ნაკრების, მადრიდის "რეალისა" და "ბარსელონას" ყოფილმა მოთამაშემ "გალათასარაიში" დაასრულა კარიერა. ამის შემდეგ ის რუმინეთის ნაკრებს ჩაუდგა სათავეში, თუმცა, მწვრთნელის პოსტზე დიდხანს არ გააჩერეს. ჰაჯი სამწვრთნელო კარიერას განაგრძობს, ამჟამად თურქეთში. ჯერ კიდევ ერთი თვის წინათ მან პირობა მისცა "ბურსასპორს", რომ ამ კლუბის მწვრთნელი გახდებოდა, თუმცა, ერთი პირობით: კლუბის პრეზიდენტის პოსტე ივირეტ უმტენის უნდა დაეკავებინა. გასულ ოთხშაბათს უმტენჩი, მართლაც, აირჩიეს პრეზიდენტად და ჰაჯიმააც "ბურსასპორის" მწვრთნელის პოსტი დაიკავა.

ინფორმაცია

ფეხბურთი. კიევის "დინამო" პოლონეთის "გურნიკიდან" ნახევარმცველ აველ ზუგალოს ყიდვას აპირებს. ინფორმაცია ამის შესახებ კლუბის ოფიციალურ საიტზე გამოქვეყნდა. პოლონელებს ჯერჯერობით არ უპასუხიათ უკრაინელთათვის, მაგრამ თუ გაითვალისწინებთ, რომ დინამოელები მზად არიან, პოლონელებს ფეხბურთელის სანაცვლოდ 2,5 მილიონი დოლარი გადაუხადონ, ბუგალოს კიევიში გადასვლა დიდხანს არ უნდა გაჭიანურდეს.

კალათბურთი. ლიტვის პრემიერ-მინისტრთან შეხვედრის შემდეგ ლეგენდარულმა არეიდას საბონისმა სექტემბერში გასამართ ევროპის ჩემპიონატში თამაშზე თანხმობა განაცხადა. შესაძლოა, ტურნირში გამოვიდეს NBA-ს მეორე ლიტველი მოთამაშე ჟიდრუნას იღვაუსკაისიც. თუ ასე მოხდება, ლიტვის ნაკრები ტურნირის ერთ-ერთ უმთავრეს ფავორიტად იქცევა.

ჰოკეი. რუსეთის ნაკრების მთავარ მწვრთნელად ვიქტორ ტიხონოვი დაინიშნა. რუსეთის ჰოკეის ფედერაციის აღმასკონის სხდომაზე ტიხონოვის კანდიდატურას 17 წევრმა დაუჭირა მხარი. ოფიციალურად ჯერ არ გაცხადებულა, მაგრამ მწვრთნელთან, სავარაუდოდ, სამწლიან კონტრაქტს გააფორმებენ.

ოლიმპიზმი. 2 ივლისს პრალაში, საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის სხდომაზე, 2010 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების მასპინძელი გამოვლინდება. კანდიდატურა სამია - ვანკუვერი, ნაღცბურგი და ფენიანია.

კანდიდატთა პრეზენტაციის შემდეგ გაიმართება კენჭისყრა. გამარჯვებულად გამოვლინდება ის ქალაქი, რომელსაც კენჭისყრაში მონაწილე ოლიმპიური კომიტეტის 119 წევრიდან 50%-ზე მეტი დამატებს მხარს. თუკი ასეთი არ გამოვლინდა, დაინიშნება მეორე რაუნდი, რომელშიც საუკეთესო ორეული გაეჯიბრება ერთმანეთს. თუ ვერც ასე გამოვლინდა გამარჯვებული, ოლიმპიური თამაშების მასპინძლის ვინაობას საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ჟაკ როგე დაასახელებს - გადაწყვეტი ხმა მას ეკუთვნის.

ოლიმპიზმი. 2004 წლის ათენის ოლიმპიური თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტის აღმასრულებელი დირექტორის მარტონ სიმჩიკის თქმით, უკვე 591 000 ბილეთია გაყიდული. "საორგანიზაციო კომიტეტი ამ დროისთვის 300 000 ბილეთის გაყიდვას ვარაუდობდა, მაგრამ პირველივე კვირაში მოთხოვნამ ბილეთებზე ყოველგვარ ზღვრას გადააჭარბა. სასიხარულოა, რომ გულშემატკივრები ბილეთებს ყიდულობენ არა მხოლოდ გახსნა-დახურვის ცერემონიასლსა და პოპულარულ სახეობებზე, არამედ ნაკლებად პოპულარულზეც", - აღნიშნა სიმჩიკმა.

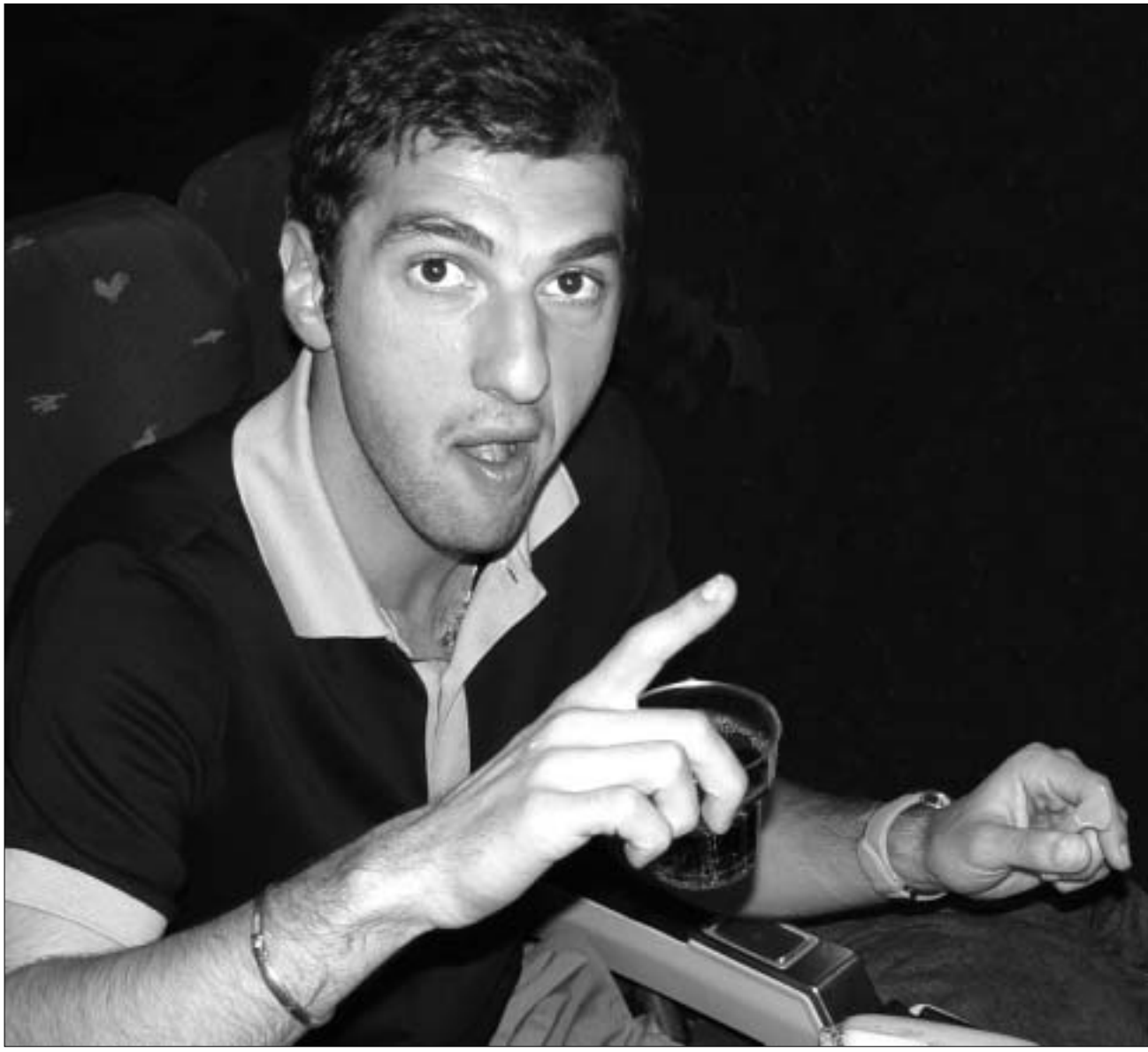
TV-სპორტი

პარასკევი, 27 ივნისი

HTB + ФУТБОЛ	15:45 ტალიანდური კრივი
13:00 თავისუფალი დარტყმა	16:55 ჩოგბურთი. უიმბლდონი. პირდაპირი ტრანსლაცია
13:15 ჩემპიონთა ლიგის არქივი. 98/99 სეზონი. ნახევარფინალი. "მანჩესტერ იუნაიტედი" - "იუვენტუსი"	00:00 მძლეოსნობა. საერთაშორისო შეჯიბრება IAAF GOLDEN LEAGUE "Exxon Mobil Bisset Games". შეცვლენებისას (01:00) ახალი ამბები
15:00 "FUTBOL MUNDIAL"	
15:30 ლიბერტადორესის თასი. ნახევარფინალი. ფინალი. პირველი მატჩი	
17:15 განვლილი სეზონის გახსენება. გერმანიის ჩემპიონატი. "კაიზერსლაუტერნი" - "შტუტგარტი"	
18:55 რუსეთის ჩემპიონატი. "რუბინი" - "ლოკომოტივი". პირდაპირი ტრანსლაცია	
20:50 თავისუფალი დარტყმა	
21:05 სახვალეო ტელეპროგრამა	
21:10 სპანეთის ჩემპიონატი. მიობილივა	
21:40 "პოსტსერიალტოში"	
22:10 ჩემპიონთა ლიგის არქივი. 98/99 სეზონი. ნახევარფინალი. "ბავარია" - "დინამო" (კიევი)	
23:55 განვლილი სეზონის გახსენება. ინგლისის ჩემპიონატი. "მანჩესტერ იუნაიტედი" - "არსენალი"	
HTB + СРОТ	
11:00, 14:00, 16:40 პრეს-ცენტრი	
11:15 "ოლიმპის შეილები"	
11:20, 14:15 აერობიკა	
11:45 ჩოგბურთი. უიმბლდონი	
14:40 NBA-ს საკალაბურთო მიმობილივა	
15:10 "ჩქაროსნული სამყარო"	

გადანყდა - ხიზანიშვილი „რეინჯერსში“

3-წლიანი კონტრაქტი და 13-ნომრიანი მისურტი

ზურაბ ხიზანიშვილი: "ჭობს სიმ წელიწადში 'რეინჯერსს' დავემშვიდობო".

საქართველოს ნაკრების წევრს, შოტლანდიური "დანდის" ან უკვე ყოფილ ლეგიონერს, ზურაბ ხიზანიშვილს, რომ სახელოვანი "რეინჯერსი" ეპატივებოდა, უკვე კარგა ხნის წინათ დაწყებული ამბავია. "რეინჯერსსა" და ხიზანიშვილს შორის მოლაპარაკებები საკმაოდ გაინელა. ცნობილი იყო, რომ ხიზანიშვილი უკვე ცალი ფეხით "რეინჯერსში" იყო, თუმცა კონტრაქტის გაფორმება ვერა და ვერ მოხერხდა. მხარეები კონტრაქტის პირობებზე აწარმოებდნენ მოლაპარაკებას, როდესაც 21 წლის მცველისათვის ბრიძოლაში სხვა კლუბებიც ჩაებნენ. ორლანდია-საქართველოს მატჩის შემდეგ, ხიზანიშვილით დაინტერესება გამოთქვეს ლონდონის "ტოტენჰემმა", ლისაბონის "სპორტინგმა" და ასევე გლაზგოს "სელტიკმა". სხვა კლუბების დაინტერესებამ "რეინჯერსს" მოვლენების დამკარებისაკენ უბიძგა.

გუშინ, დღითი ზურაბ ხიზანიშვილი გლაზგოში გაფრინდა. გუშინვე, "რეინჯერსის" ვებ-გვერდზე გამოქვეყნდა ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ ხიზანიშვილთან მოლაპარაკებები უკვე დასასრულს მიუახლოვდა და რომ მხოლოდ რამდენიმე დეტალი დარჩა დასახუსტებელი. "რეინჯერსმა ქართველი ვარსკვლავის, ზურაბ ხიზანიშვილის ტრანსფერთან დაკავშირებით დიდ პროგრესს მიაღწია. ნიჭიერმა მცველმა უკვე გაიარა სამედიცინო შემოწმება და გლაზგოელთა პირობებზეც დათანხმდა. დასახუსტებელი მხოლოდ რამდენიმე დეტალია", - იხრებოდა "რეინჯერსის" ვებ-გვერდი.

ყველა დეტალი გუშინვე გადაეცა და კონტრაქტიც გაფორმდა. ხიზანიშვილმა გუშინ სამედიცინო შემოწმება გაიარა. "რეინჯერსის" ექიმის კაბინეტში სამი საათი დატყო. ნახევარი საათის შემდეგ კი ექიმებს თავიანთი დასკვნა გამოუტანიათ - ხიზანიშვილს ჯანმრთელობასთან დაკავშირებით არავითარი პრობლე-

მა არ გააჩნიაო და კონტრაქტის გაფორმებას მწვანე შუქი აუნიოეს. ხიზანიშვილმა გუშინვე მოაწერა კონტრაქტის ხელი. "რეინჯერსი" ცდილობდა, ხელშეკრულება 4-წლიანი ყოფი თავიანთი დასკვნა გამოუტანიათ - ხიზანიშვილს ჯანმრთელობასთან დაკავშირებით არავითარი პრობლე-

რედ 3-წლიანი გააფორმა. "რეინჯერსი" დიდი ტრადიციების მქონე კლუბია, თუმცა ვფიქრობ, რომ სამი წელი სახეებით საკმარისია. მგონია და, ხელშეკრულება 4-წლიანი ყოფი თავიანთი დასკვნა გამოუტანიათ - ხიზანიშვილს ჯანმრთელობასთან დაკავშირებით არავითარი პრობლე-

რაც შეეხება ნომერს, ზურაბ ხიზანიშვილი "რეინჯერსში" 13-ნომრიანი მისურთით ითამაშებს. "დოთარსვის" მას არ ემიჩია, რადგან "ცრურნმენების არ სჯერა". მას ასე: კონტრაქტი გაფორმებულია - ზურაბ ხიზანიშვილი გლაზგოს "რეინჯერსის" ფეხბურთელია.

ეპროპოსი ზაფხულის საფეხბურთო ქარვასლა

მისიულ აპიოპილი

ზაფხული ჩვეულებრივად მიდის: საფეხბურთო ევროპას ხმამაღალი სატრანსფერო განცხადებების დრო დაუდგა. თუმცა, შოკის მომგვრელი გადასვლები და განსაცვიფრებელი თანხები კვლავ მოდამბა. "24 საათი" გათავაზობთ ბოლო დღეების ყველაზე შთაბეჭდილო სატრანსფერო აქტივობის ანარეკლს.

ფერნანდო იერი მადრიდის "რეალის" ქარიზმატული ფიგურა 14-წლიანი თავდადებული სამსახურის შემდეგ კლუბის პრეზიდენტმა ფლორენცინო პერესმა და ტექნიკურმა დირექტორმა ხორხე მალდონადომ პენსიაში გაუშვეს. საუბარი იმის შესახებ, რომ სახელოვანი ვეტერანის თამაშის დონე "რეალის" ამპიციებს არ შეესაბამება, ორი წელიწადია, გრძელდება, რამაც "რეინჯერსთან" ჩემპიონთა ლიგის ნახევარფინალის განმეორებით მატჩში სამსახური ელფერი შეიძინა: ნასვლის დროა, მშობლი, ნასვლის! 35 წლის კაპიტნის გათავისუფლების არაპოპულარული გადაწყვეტილების მიუხედავად, "რეალის" ხელმძღვანელობის ეს საცეცილი აბსოლუტურად გამართლებულია. იეროს კი ეწყინა - მან "რეალის" რიგებში გამოსამშვიდობებელი მატჩის ჩატარებაზე უარი განაცხადა.

ვისენტე დელ ბოსკი მადრიდის "რეალის" მთავარი მწვრთნელი, რომელმაც ეთიოპი ცხოვრება "სამეფო კლუბში" გაატარა, გუნდის მიერ ესპანეთის ჩემპიონის ტიტულის მოპოვების მეორე დღესვე გადააყენეს. ერთი შეხედვით, მოულოდნელი გადაწყვეტილება, მაგრამ თუ საკითხს ჩაუვლირებებთ, დელ ბოსკეს გაშვება არცთუ ალოგიკურია. კლუბის ხელმძღვანელობამ გუნდის გაძლიერების მიზნით სარკიოდო თანხები დახარჯა და სატრანსფერო ბაზარზე უპირობო ლიდერის ტიტული მოიპოვა, მაგრამ "რეალი" ასევე უპირობოდ სულაც ვერ გახდა ესპანეთის ჩემპიონი - ტიტული სულ ბოლი ტურში, დაძაბული და წინააღმდეგობებით სავსე სეზონის ფინიშზე გამოსტყავა "რეალ სოსიდადს". რაც შეეხება ჩემპიონთა ლიგას, ევროპისა და მსოფლიოს ყველაზე უკეთ დაკომპლექტებული ვარსკვლავურმა გუნდმა ფინალშიც კი ვერ ითამაშა.

"ეს ჩვენთვის უშეძლებელი და ძნელად მისაღები გადაწყვეტილება იყო, მაგრამ იძულებული ვიყავით. წინააღმდეგ შემთხვევაში, გუნდს სტანდარტის სამშორეა ემუქრებოდა", - განაცხადა იეროს და დელ ბოსკეს გათავისუფლების კომენტარებისას ფლორენცინო პერესმა.

კარლემ კეირუმში "მანჩესტერ იუნაიტედში" ალექსი ფერ-

გალდამწყვეტილი იერი მშობლიურ კლბს ემშვიდობება.

გიუსონის მარჯვენა ხელმა, გუნდის მეორე მწვრთნელმა და პორტუგალიის ნაკრების ექსტრაიმეგულმა მადრიდის "რეალის" სათავეში მისვლის წინადადება მიიღო.

ითითოს, პერესის და ვალდნოს ეს გადაწყვეტილება არ ექვემდებარება ლოგიკას. მსოფლიოში ხომ ბევრი ექსტრაკლასის და ექსტრაიმეგული მწვრთნელია, რომლებიც დიდი საიმეოვნებით ჩაიბრუნებდნენ "რეალს". კეირუმი, თავისი მეორეხარისხოვანი როლებით მიუხედავად, საფეხბურთო ევროპაში მაღალი რეპუტაციით სარგებლობს, ხოლო ესპანურის ცოდნა ამ მწვრთნელის სასარგებლოდ გაკეთებულ არქივს აძირილებს. ყველაფერს რომ თავი დაევახებოდა, "მანჩესტერ იუნაიტედის" მიერ ერთი წლის წინ დაიცვის ხაზში თამაშის ხარისხის მკვეთრად გაუმჯობესებას ინგლისელი საფეხბურთო მიმომხილველები სწორად კითხულობენ გუნდში მისვლასთან აკავშირებენ (31 გამგებული გოლი წინა სეზონის 45-თან შედარებით). 25 ივნისს ფერეიუსონმა კეირუმს,

პრაქტიკულად, კურთხევა მისცა და განაცხადა, რომ "უფლებდა არა აქვს, კაცს ასეთი მანის დააკარგონის".

ევგენი პომპიტა "პორტუს" 20 წლის თავდამსხმელი ლონდონის "ტოტენჰემში" 10 მილიონი დოლარის საფასურად გადავიდა. პორტუგალიის ახალგაზრდული ნაკრების ლიდერი ევროპის ჩემპიონატის წინ, რომლის ფინალურ ეტაპსაც პორტუგალია უმასპინძლებს, ამ ქვეყნის ერთ-ერთი მთავარი იმედია. უფებს თანის მფლობელი "პორტუს" ამ ფეხბურთელსა და საკუთარი იმედისმოძიებში შემდეგნაირად მენარჩუნება ძალიან უძნელდა, მაგრამ 10-მილიონდოლარიანი ცდუნება, რომელიც მას გლენ ჰოდლის გუნდმა შესთავაზა, სერიალული კონტრაგუმენტი გამოდგა.

ტადე შერინგანი თავის 37 წელთან შედარებით კარგ სპორტულ ფორმაში მყოფმა ტადე შერინგემმა საკუთარი სურვილით, თავისუფალი

რაბბი

თასი, ფიალა და ახლა უკვე ფარის

ორ დღეში თბილისში "საქართველოს შვიდეკაცა" იწყება

შეჯიბრებისთვის. აქამდე სამ ტურნირში მივიღეთ მონაწილეობა - ლუნელიძე, კარდიფსა და ლონდონში. ლუნელიძის ტურნირი მოეგოთ, კარდიფში ფარი მოიპოვეთ, ლონდონში კი თანის მოთხედვინაში გავედით. ამით იმის თქმა მინდა, რომ გუნდი მშვენიერად არის მომზადებული და მათია-კვირას საქართველოს ნაკრები საუკეთესო იქნება ტურნირზე შეკრებილითაა.

ამ სიტყვებით გახსნა პრესკონფერენცია ნაკრების მწვრთნელმა კლოდ სარულმა. შემდეგ საუბარი საზოგადოებრივ თემატურაგების შესებ.

- როგორც უნდა ვიასპარეზოთ მსოფლიო ჩემპიონატზე, უმთავრეს შეჯიბრებაში მონაწილეობა ქართული რაგბის წინგადადგომი ნაბიჯია.

სორული ამ სიტყვებით ბიძინა გეგიძეც ეთანხმება, შემდეგ კი ისევ შვიდეკაცის უბრუნდება...

- ძალიან მნიშვნელოვანი ტურნირია. ასეთი რანგის შეჯიბრება ჩვენთან ჯერ არ

გამართულა. თუ ყველაფერს კარგად მოვახამთ თავს, ყოველწლიურად გახდება.

- ბრიტანელები თუ მიიღებენ მონაწილეობა?

- არა, - მოკლედ იყო გეგიძის პასუხი.

- რუსეთის ნაკრებსაც უნარი უეუქვას ჩამოსვლაზე. იქნებ აგვისტოში, რა იყო ამის მიზეზი. აბუზად აგვიადგეს, არ გვიკადრეს თუ, უბრალოდ, ნაკების შეეშინდა?

- რუსეთის რაგბის კავშირში დიდი ცვლელთაგანია. კავშირის ხელმძღვანელობამ თავი ვერ მოახა ნაკრების გამოშვებას, მიუხედავად იმისა, რომ ყველაფრით უზრუნველყოფილი იყვნენ, გზის ფულაც კი არ სჭირდებოდათ. მათ ვერ მოახერხეს, ნამყვანი მოთამაშეებისთვის მოეყარათ თავი. მოკლედ, ისინი ჩამოუსვლელიობა მათ უუნარობაზე მტყუცვლებს.

- დამარცხების არ შეეშინდათ? - არ ცხრებოდა გულშემატკივარი.

- ალბათ, არც უმჯობესია იყო.

მაგრამ რა უყვით იმ ფაქტს, რომ, თხუ-

თმეტკაცა რაგბისგან განსხვავებით, შვიდეკაციან რუსეთისთვის ჯერ არ გვიჯობია?

- ბატონო ბიძინა, ეს პატარაკაცივილი რომადა ფეხბურთელებს ნაორ-ნაირ საწუქრებს პპირდება, მორაგებებს თუ გუნდარებათ? - კითხვის დასამა იმან განპაპრობა, რომ მორაგებებმა უსახსრობაზე დაიჩიოეს.

- არა, - ისევ მოკლედ მოჭრა გეგიძემ, - და არც არავის ახალღეს, მისი საქმეა.

პრესკონფერენციის დასკვნით ნაწილში კი...

- "მთავარი გაზეთი სპორტი" ანესებს ჯილდოს საქართველოს თასის გათამაშებაში მსუთუ ადვალტ გასული გუნდისთვის. ეს იქნება ქართული ფარი.

- გაზეთის მთავარმა რედაქტორმა პაატა გელაშვილმა ფარი ბიძინა გეგიძეს გადასცა. ამრიგად, აქამდე გასათამაშებელ თასს და ფიალას ფარიც შეეძება.

ესეც ტრადიციულტურში შეკრების ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი.

როგორც

ჰენანი -

ინგლისელთა ერთადერთი იხადი

თუ უიმბლდონის ფავორიტებზე ვისაუბრებთ, პირველ რიგში, ამერიკელები აგასი, როდიკი, ჯეიკობსონი...

ანდრე აგასი ტურნირის ერთ-ერთი უპირველესი ფავორიტი.

გრეგ რუსედსკის დამარცხების შემდეგ ინგლისელებს ერთადერთი იმედად ტიმ ჰენმანი დარჩა. ჰენმანი შესანიშნავ ფორმაშია, ამიტომ ჯერჯერობით არც ინგლისელთა იმედებს ემუქრება გაცრუება.

ჩოგბურთელის დახასიათებას მიმუხლოდრაც დაეთანხმა. მისი თქმით, ჰენმანი თავს ისე გრძობდა, როგორც თევზი წყალში. "ჰენმანმა ისე ითამაშა, როგორც ვარჯიშის დროს. მას ყველაფერი არაჩვეულებრივად გამოუვიდა. აშკარაა, რომ თამაში ჰენმანს სიამოვნებას ანიჭებდა. პარადოქსია, მაგრამ ყოველი ახალი სეტის დაწყებისას მას ენერჯია უორმაგადებოდა. მე მას ვერაფერი დავუპირისპირე, რის გამოც ძალიან ვუსუხეარ", - განაცხადა მიმუხლოდრამ.

ჰენმანმა მეტოქეს ყველაფერი აჯობა - გამოცდილებით, ხაზზე თამაშით, ბადესთან აქტიურობით, ზუსტი მოჭრალი დარტყმებით და, რაც მთავარია, სათამაშო კლასით. ის დროდადრო უმაღლესი დონის ჩოგბურთსაც აჩვენებდა. ბადესთან მოკლე, მოჭრილ დარტყმებს აღფრთოვანებაში მოჰყავდა ინგლისელი მასწავლებელი და HTB SPORT-ის ნაწყვანი ლეგენდარული ქართველი ჩოგბურთელი ალექსანდრე მეტრეველი. "დაუუკვირდით, ჰენმანი ძალიან ადვილად იგებს თავის მორთდებებს. ეს კი იმაზე მიუთითებს, რომ ის შესანიშნავ ფორმაშია", - თქვა მეტრეველმა.

მატჩის შემდეგ ლეგენდარული

ლარს ბიურგსმიულერთან შეხვედრა ერთგვარად შევბისმორგერელი იყო. ჰენმანის რა მოგახსენოთ, მაგრამ აგასიმ თამაშისგან ნამდვილად იგრძნო სიამოვნება, რასაც თვითონვე ადასტურებს. "შესაძლოა, ჩემი განცხადება ვინმეს გადაჭარბებდა მოეჩვენებოდა, მაგრამ ჩოგბურთს იმიტომაც ვითამაშობ, რომ სიამოვნება მივიღო. ეს ყოველთვის არ გამოდის, მაგრამ არც თუ ძალიან ხშირად. დღევანდელი მატჩი სწორედ ისეთი იყო, როცა თამაშისგან სიამოვნებას ვიღებ", - თქვა ანდრე აგასიმ.

უიხლდონი. ივლისი. "დიდი სლამის" ტურნირი. ბალანი.

ზარანდელი ჩემპიონები: ვაჟები - ლეიტონ ჰიუიტი (ავსტრალია), ქალები - სარანა პილიასი (აშშ). მეორე წრე.

Table with 4 columns: Name, Round, Score, and other details. Includes matches like ჰენმანი (ბრიტანეთი) vs მიმუხლოდრა (საფრანგეთი) and სარანა პილიასი (ავსტრალია) vs ლინა ჰანსონი (რუსეთი).

კრივი

პიტალი კლირკო ბაკრუს

ბიზა ბარასპილი

ერთნი მათ დაპირისპირებას წინადაწინვე საუკუნის ორთაბრძოლად თვლიდნენ, მეორენი დროის ტყუილუმბრალად ფლანგვად მიიჩნევენ, მესამენი კი საერთოდ გვერდზე გადგნენ და იქიდან, როგორც რიგით ორთაბრძოლას, ისე ადევნებდნენ თვალყურს.

დრაგო არ გეგონით. კლირკო.

ისე მოხდა, რომ მეექვსე რაუნდის დამთავრების მაუწყებელმა გონება ერთბაშად ორი ჩემპიონი გამოავლინა: ლუისი კრივის მსოფლიო საბჭოს (WBC) ჩემპიონად დარჩა, კლირკო კი სახალხო ჩემპიონად შერაცხეს.

სულისშემძვრელ ორთაბრძოლაში, რომელიც უკრაინელს გახეთქილ ნარბად, ტუჩად და ღანჯად დაუჯდა და ტექნიკური ნოკაუტიც აგემეს, საკუთარს მაინც მიაღწია, ანუ ამერიკელ (და არა მარტო ამერიკელ) გულშემატკივართა გულები მოიღო, მაღალი იმას, რისკენაც ასე მონდომებით ისწრაფოდა. კარგა ხანია, უკრაინელი ძმები საკრივო კარიერას ვერმანიაში აწრთობენ და ქომავთა მოზრდილი არმიაც შეიძინეს, მაგრამ პირველი შემთხვევაა, რომ კლირკოებს მონყალბების თვალთ იანკებმაც გაახებდეს.

ოღნდ შემოკლებულ ვარიანტს. - ნელინაზე მეტია, თქვენ ლუისთან ჩხუბს ცდილობდით. ასე ძალიან გინდოდათ მასთან შეხვედრა? - საერთოდ, ეს არც ისე დიდი დროა. სიტუაცია კი ასეთი იყო: ლუისი კირკონთან მატჩისთვის ემზადებოდა, მე კი ანდრეარდში სედრიკ ბოსტელს უნდა შეხვედროდი. ასე რომ, ორივენი მზად ვიყავით. ამიტომაც იყო, ასე ძალიან რომ მიმდოდა ეს ორთაბრძოლა. ასე რომ არ ყოფილიყო, ორი კვირით ადრე თანხმობას არ განვიცხადებდით. - როგორ ფიქრობ, ბრძოლა ნოკაუტით დასრულდება თუ ქულებით? - ძალიან მინდა გამარჯვება, თუ-

სახურებლად და ემოციების გამოსახატავად. ევროპელებიც კარგი გულშემატკივრები არიან, მაგრამ მათ მაინც სხვა მენტალიტეტი აქვთ, ამერიკაში კი ბევრად უმულოები არიან ემოციების გამოხატვისას.

- ჭადრაკის დიდი მორფიალად ბრძანდებით. 2001 წელს გარი კასპაროვს ეთამაშეთ. ვინ უფრო შიმის მომგვრელი მეტოქეა - კასპაროვი თუ ლუისი? - კასპაროვი ჭადრაკშია ჩემპიონი და მისი დამარცხების არავითარი შანსი არ არსებობს. - სპარინგზე ოდესმე თუ გამოვიწყვეთ კასპაროვი? - რა თქმა უნდა, ჩვენ ამაზე ბევრს ვხუმრობთ. ჩემთან სავარჯიშოდაც მოვიწვი. - ორმეტრიანი უკრაინელი ბრძანდებით. რამდენად ხშირად დაუძახიათ თქვენთვის ივან დრაგო ფილმიდან "როკი IV"? - არ მინდა, ხალხმა ივან დრაგოს შემადაროს. ჩვენ ცა და მიწასავით განვსხვავდებით ერთმანეთისგან. დრაგოს ძმა არ ჰყავს, მე კი მყავს. - ამერიკაში ცოტა რამ იცინა თქვენს შესახებ. რა უნდა იცოდეს ამერიკელმა გულშემატკივარმა თქვენზე? - რინგზე გასვლამდე (ლუისთან ორთაბრძოლას გულისხმობს -რედ.) ძნელია განსაზღვრო, თუ რა უნდა იცოდნენ. ვფიქრობ, ჩხუბის შემდეგ საკმაოდ ექნებათ იმისთვის, რომ ეს განსაზღვრონ. ალბათ, ბრძოლის შემდეგ უფრო დაინტერესდებიან ჩემით. - ფაქტობრივად, ყოველდღიურად დადიხართ კინოში. ასეა არა? - მართალია. ვცდილობ, ყოველ მეორე დღეს ნავედ კინოში. კინოთეატრი ის ადგილია, სადაც ენის უკეთეს სწავლა შეიძლება. სწორედ ასე ვიქცევი გერმანიაშიც, როდესაც ენას ვსწავლობდი. ახლა იგივეს ვპირებ ამერიკაშიც. ერთობი, თან ენასაც სწავლობ. - მეტსახელი "დოქტორ რკინის მუშტი" როგორ მოგონონ? - ამაზე არ ვსუხუბარ. ასე უკრაინის ტიტულმა მომხატოლეს. ჩემი იდეა არ გეგონებო. - ბავშვობაში მისთან თუ ჩხუბობდით? - ერთმანეთთან არასდროს გვეკონია პირბრუნებით, რადგან ძმაზე ხუთჯონი უფროსი ვარ. მშობლებიც სულ მეუხებოდნენ: უმცროს ძმაზე უნდა იზრუნო. ლადინერი, მართლაც, კარგი ძმაა. ასე რომ, არასდროს გვეკონია უთანხმოება. P.S. ჰო, მართლა, ვიტალი კლირკოს სახეზე 60-მდე ნაკერი დაადას და რინგზე გასვლა ექსტი თვით აუკრძალეს.

ფორმულა 1-ის ყველაზე შთაბეჭადავი ქალი

სწორედ ასე მოისესნიებენ ფურნალისტები კორა შუმასერს, უმცროსი "შუმის" სკანდალურად ცნობილ მეუღლეს. ამ ტიტულის მოპოვება იოლი სულაც არ არის. ფორმულა 1-ის პილოტების მეგობარ ქალებს და კანონიერ მეუღლეებს რომ თავი დაეანებოთ, ყველა რბოლას შეჯიბრების მასპინძელი ქვეყნის საგულდაგულოდ შერჩეული, ნახევრად მიშველი მზეთუნახავები ალაშაზებენ. ასეთ სიტუაციაში მოკრძალებულად ჩაცმულ-დახურული ფრთა შუმასერისთვის არც ისე ადვილია პირველობისთვის პრძოლა. მაგრამ კორა ამას ყოველთვის ახერხებს. ის წყნარად ზის ტრიბუნაზე, არ ცდილობს, ვინმეს ყურადღება მიიქცოს, მშვიდად ნრუპავს ფორთხის წვეს და რაღვის ბოლიდს თვალს არ ამორებს. პაპარაცები კი მის ყველა შესტს აფიქსირებენ. კორას გარდა, ტრიბუნაზე სხვა მნიშვნელოვანი ბანოვანებიც სხედან: ზუან პაბლო მონტოიას მეუღლე კონი, დევიდ კულპარდის მეგობარი სიმონე, კომი რაიკონენის სატრფო... მაგრამ კორას ვერაფერი შეეძრება. ის მუდამ ყურადღების ცენტრშია და ყველა აღიარებს მის უპირატესობას. მაინც რატომ? ალბათ, უფრო იმიტომ, რომ სანამ რაღვ შუმასერს გაიცნობდა, კორა ავსტრიაში და გერმანიაში ცნობილი ფოტომოდელი იყო. არაფერზე ამბობდა უარს, ყოველგვარი ზედმეტი სიმორცხვის გარეშე პოზირებდა სრულიად მიშველი და დარწმუნებული იყო, რომ სწორად იქცეოდა, მაგრამ როცა რაღვ შუმასერზე დაქორწინება გადაწყვიტა, ამ ფოტომბა ძალიან გაუჭირეს საქმე. რაღვს დიდი ძალისხმევა დასჭირდა, რომ კორას სურათების გამოქვეყნების უფლება შეეძინა. "მშვენიერი ფოტოები. კორას სახელგანთქმული გერმანელი ფოტოგრაფი იენს ბრიუგემანი იღებდა. ყოველი კადრი ლამის ხელოვნების ნიმუშია, მაგრამ, ამის მიუხედავად, მაინც არ მინდა, ეს სურათები კიდევ გამოქვეყნდეს. კორა ახლა მხოლოდ მე მეკუთვინის და მისი შოშველი სხეული ფურნალ-გაზეთების გარეკანებს აღარ უნდა ამუშვენდეს", - ამბობდა მაშინ რაღვი. იენს ბრიუგემანი თავიდან ძალიან გაჭირვებულა - მე ხელოვანი ვარ და ჩემი ნამუშევრის გამოყენების უფლებას არავის მიყვდიო, - დივიცა. ახლოს არ გაიკარა რაღვის მენეჯერი ვილი ვებერი, არც რაღვთან მოისურვა საუბარი, მაგრამ ბოლოს მაინც გაჭირვებულა და დარწმუნებული იყო, რომ ნამუშევრის დაიბეჭდა და რაღვის ქორწილმა მშვიდობიან ვითარებაში ჩაიარა. მას შემდეგ კორას ფოტოსალონისკენ აღარ გაუხედავს, მაგრამ მისი სკანდალურად ცნობილი ფოტოები ყველას ახსოვს და არც ერთი ბოლოს მსკლელობისას არ ტოვებდა უყურადღებოდ. მეორე დღეს უკვე ყველამ იცის, რა ეცვა კორას ბიბლზე ან კვალიფიკაციაზე, როგორი სამკაულები ეკეთა, რას სვამდა, რას ამბობდა, როგორ ფუნებდა იყო... მოკლედ, რაღვზე მეტად, მგონი, კორას შესახებ ვრცელდება ინფორმაცია და ეს რაღვს საერთოდ არ სწყინს...

ორი სემესტრი უნივერსიტეტში

კორა ბრინკმანი დაიბადა 1976 წლის 26 დეკემბერს ინგრიდ და გერდ ბრინკმანების ოჯახში. კორას გარდა, მის მშობლებს კიდევ ერთი ქალიშვილი ჰყავთ - სარა, რომელიც დასავთ ცნობილი ნამდვილად არ არის. კორას ბავშვობიდანვე თავისი შთაბეჭედავი გარეგნობის იმედი ჰქონდა, ამიტომაც სწავლა-განათლებით დიდად არ მოუკლავს თავი. სკოლა დაამთავრა, უნივერსიტეტში, მენეჯმენტის ფაკულტეტზე, ორი სემესტრი ისწავლა, მაგრამ იმდენი ნებისყოფა არ აღმოაჩნდა, რომ საქმე ბოლომდე მიეყვანა. ბოლოს გამყიდველი გახდა, თუმცა, ამ სპეციალობით დიდხანს არ უშუშავია. უნივერსიტეტში უფრო იოლ გზას მიაგინო - ფოტომოდელი გახდა. აბა, რა სახალისო იყო ან გამყიდველად მუშაობა, ან მშობლების ზენზინგასამართ სადავურზე დგომა? კორამ ყველაფერს თავი მიანება და ვენაში გაემგზავრა. მერე კი... მერე რაღვ შუმასერს შეხვდა და ყველაფერი შეიცვალა. 2001 წლის 23 ოქტომბერს რაღვს და კორას შეეძინათ ბიჭუნა, რომელსაც დავიდე დაარქვეს. უკვე დაქორწინებულები კი იყვნენ, მაგრამ ორივეს ძალიან უნდოდა, ეკლესიაშიც დაენერათ ჯვარი, რისთვისაც რაღვი ლამის რემსოს ყუნწში გაძვრა, რომ კორას თავქარიანობის ყველა დოკუმენტი მოესპო. საბოლოოდ, ყველაფერი მოგვარდა და 2002 წლის 7 სექტემბერს ჯვრისწერაც გაიმართა. ზალცბურგის მხარის ბაზილიკა მარია პლანისის სახელობის მამინე ჩასაფრდნენ პაპარაცები. ყველამ კარგად იცოდა, რომ რაღვს არ

კორა შუმასერი

სურდა, ფოტოების გამოქვეყნების უფლება რომელიმე ფურნალისტის მიეცოდა. ამიტომაც ცდილობდნენ, ფარულად მაინც გადაეღოთ. კორამ სტუმრები ცოტა ხანს ალოდინა, შემდეგ კი ზღაპრულად მორთულ-მოკაზმული გამოჩნდა მამის თანხლებით. ჯვრისწერის შემდეგ სტუმრები ნავიდნენ რესტორანში, სადაც ფურნალისტებმა ველარ შეაღწიეს. თავიდან კორას ცოტათი აფრთხობდა ფურნალისტების და ფანების გადამეტებული ყურადღება. აღარ იცოდა, როგორ დაეჭირა თავი ამდენი კამერის წინ, მაგრამ ნელ-ნელა ყველაფერს მიეჩია. დასაწყისში მას მფარველად მოეგონა კორინა შუმასერი - მიხალის გამოცდილი მეუღლე. მეორე კი კორამ სიტუაციას ალღო აუღო და აღარაფრის ეძინოდა. ახლა მას მფარველობა აღარ სჭირდება - თავდაჯერებული და ბედნიერია. იცავს თავის უფლად, მაგრამ დემოგობები, ყოველთვის ბრწყინვალე მაკიაჟი ამშვენებს, მუდამ არაჩვეულებრივ ფორმაშია. მას ფორმულა 1-ის ყველაზე შესულოურ ქალს ეძახიან, რაც მის მეტოქეებს ძალიან აღიზიანებთ, მაგრამ კორას დამოხმობა მაინც ვერ ახერხებენ. ზუან პაბლო მონტოიას შავგვრემანი მეუღლე კონი, უზარადად, ვერ იტანს ქერთაშიან კორას. არც რაღვი და ზუან პაბლო მეგობრობენ, მიუხედავად იმისა, რომ ერთი სავსიბობის სახელით გამოდიან. კორას არც სჭირდება სენიორა მონტოიასთან დამეგობრება. მთავარია, არ იჩხუბონ და აგრესიულობით ცნობილმა კონიმ რაიმე შერი არ მოსდოს. დანარჩენს კი მოეულება...

